

# В НОМЕРЕ:

3

**ДИСТАНЦИОННОЕ  
ОБУЧЕНИЕ: ЗА И  
ПРОТИВ**

9

**ЕРТЕГІЛЕР  
ЕЛІНДЕ**

14

**ЧУДЕСА  
БЫВАЮТ!**

ГАЗЕТА  
ПАВЛОДАРСКОЙ  
ОБЛАСТНОЙ  
ДЕТСКО-ЮНОШЕСКОЙ  
ОРГАНИЗАЦИИ

№ №1-2

(332-333)

от 31 января  
2020 года

**сенің әлемін**

*«Ертістің киелі жерлеріне саяхат» атты жас блогерлердің облыстық конкурс қатысушыларының жұмыстарын назарларыңызға ұсынамыз. Оқушылар Павлодар облысының киелі жерлерін «Сурет» номинациясы бойынша тамаша бейнеледі. Жас суретшілер мен блогерлердің суреттерін #всесакральныипавлодаррисунук атты хэштегімен таба аласыздар.*



Теміртас Алуа, Май ауданы



Катаева Алуа, Баянауыл №2 ЖОББМ

*Представляем работы участников областного конкурса юных блогеров «Ертістің киелі жерлеріне саяхат» в номинации «Рисунук». Ребята рисовали сакральные места Павлодарской области. Все рисунки можно посмотреть по #всесакральныипавлодаррисунук.*



бай батырдың жерлеген жері"  
Алибеков Алан,  
Баянауыл ауданы, № 2 ЖОББМ



Азамат Дастан,  
Екібастұз қаласы № 2 ЖОББМ



№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

## Сказочные окна



Зима – это самая волшебная пора, время, когда дети верят в чудеса, а взрослые с большим удовольствием примеряют на себя роль волшебника, чтобы превратить это время в сказку.

В преддверии новогодних праздников в школе №11 был организован смотр-конкурс «Сказка на окне». Его цель – создание праздничной новогодней атмосферы в школе, эстетическое воспитание учащихся школы, активизация инициативы, творчества, выдумки, фантазии педагогиче-

ского коллектива. В данном конкурсе принимали участие с 1 по 11 классы.

Дети и взрослые, создавая свою сказку творчески подошли к работе, в результате чего на окнах появились настоящие шедевры. Каждое окошко поражаало своей неповторимостью и техникой выполнения работ. Создатели сказок использовали изделия ручной работы: вытынанки из бумаги, объёмные фигурки из различных материалов и многое другое.

Украшением сказки на окне стали забавные снеговвики, Дед Мороз и Снегурочка, герои волшебных сказок и мультфильмов, грациозные снежинки-балерины, и многое другое.

Все участники так увлеклись процессом создания сказочных окон, что в результате было очень сложно оценить чью-либо работу.

**Эльмира Арынгалина,**  
ст.вожатая СОШ №11

## Как я провела Новый год



Новый год – это любимый праздник для взрослых и детей. Все с нетерпением ждут его: родители покупают подарки и угощение, а дети помогают украшать дом. Традиционно, праздник считается семейным, поэтому к нам в гости приехали наши родные. Утром, 31 декабря, мы дружно убрались и готовили кушанья

для праздничного стола. Ближе к вечеру стол был накрыт, ёлка сверкала огнями, а мы нетерпеливо поглядывали под её ветки – не появились ли там подарки. Праздничное застолье длилось до полуночи. Ровно в 12:00 Президент поздравил казахстанцев с наступлением нового года, и мы дружно закричали «Ура!» и пошли на улицу запускать салют. Этого салюта все ждут с нетерпением – ведь он радует и взрослых, и ребят! После фейерверка мы побежали домой, думая, что успеем увидеть Деда Мороза, но, когда пришли домой, увидели только следы, а самого Деда Мороза не застали. Зато под ёлкой лежали подарки, их было очень много! Моему братику он принес машинку на пульте управления, сестренке – куклу, а мне – ролики и много конфет. Мы очень обрадовались и почти всю ночь не спали: пели песни, играли в настольные игры. Новый год прошел замечательно!

**Жаркумбаева Айсара, юнкор**  
СОШ №43г. Павлодар

## Мечты сбываются



Все мы, ученики 5 б класса, писали письма Деду Морозу. Гребеневич Женя свое «Письмо Деду Морозу» отправила на Международный конкурс «Перышко снегиря». За участие в конкурсе Женя получила сертификат и электронную книгу в подарок.

Вот и я написала письмо Деду Морозу. Потому что говорят, что желания исполняются. На Новый год я получила в подарок коньки. Не простые, а «Нордвей» от «Спортмастера». Они раздвижные, от 34 до 37 размера. Коньки бело-розовые, с надежным креплением, есть насадка – резиновая защита. И удобная сумка для коньков.

Это самый лучший подарок, о котором можно мечтать.

Теперь я точно знаю, что мечты сбываются.

**Шлегель Эвелина, 5 б класс**  
Павловская СОШ  
Успенский район

## Зимнее волшебство!



В рамках реализации программы отдыха, досуга и занятости детей в период зимних каникул в СОШ №1 им.А.Н.Ёлгина был разработан план мероприятий, направленный на развитие и совершенствование системы организации полезной и активной

деятельности учащихся. Мероприятия были нацелены на творческую и интеллектуальную реализацию детей, укрепление семейных ценностей. Учащиеся и родители с удовольствием приняли активное участие в конкурсах «Открытка своими руками», «Фабрика Деда Мороза», «Танцевальный марафон», «Наши семейные реликвии». Также наши учащиеся приняли участие в районном фотоконкурсе «Новый год в нашей семье», где заняли призовые места.

Номинация «Новогодняя ёлка»: Росихина Варвара 3 место.

Номинация «Новогодний костюм»: Шнайдер Матвей и Яценко Вадим 3 место.

Номинация «Новогоднее блюдо»: Филиппчук Ярослав 1 место.

Номинация «Дед Мороз пришел к нам в гости»: Султанов Жамбыл 2 место.

**Пресс-центр СОШ №1**  
им.А.Н.Ёлгина

## Самый лучший праздник Нового Года в моей жизни



Я родилась и выросла в многодетной семье. Нас в семье шестеро детей: два сына и четыре дочери. Больше всего на свете я люблю праздник Нового года.

2020 год был особенным в моей жизни. 25 декабря к нам домой приехали

Дед Мороз со Снегурочкой. Как же мы все волновались! Но вот они приехали. Раздали нам подарки. Мне подарили мягкую игрушку, сладкий кулек, Благодарственное письмо от Акима об-

ласти и денежный сертификат на 153900 тенге! Мои сестры и братья также получили новогодние подарки, игрушки. Мы все были так счастливы!

А Дед Мороз со Снегурочкой поехали дальше. Поздравлять других детей с Новым годом! Спасибо взрослым за такие подарки! Этот Новый год я не забуду никогда!

**Орумбаева Сабина, 5 б класс**  
Павловская СОШ Успенский район

## Наши зимние забавы

Осенью прошлого года наша многодетная семья (папа с мамой и 4 детей) переехала в большой дом.

А 26 ноября, в мой день рождения, меня ждал большой подарок – лыжи. Знаете, как я радовался?!

Папа за домом сделал большую горку. Теперь мы катаемся по очереди. А я люблю кататься на лыжах.

Спасибо Зиме за забавы: санки, горки, лыжи, коньки!

**Амангелді Әбілмансұр,**  
2 класс с казахским языком  
обучения





## Дистанционное обучение: за и против

Мнение учащихся 7 «Н» класса школы-лицея города Аксу

Большинство школ из-за пандемии перешли на дистанционное обучение. Я считаю, что на удаленном обучении больше плюсов, чем минусов. Перешли на такой формат обучения еще в четвертой четверти. Не буду лукавить, поначалу было очень сложно понять: что? где? и как? Но после нескольких недель обучения все встало на свои места. Я подтянулась по всем предметам и закончила год на «отлично».

Но, когда начался этот, 2020-2021 учебный год, все повторилось сначала, были те же трудности. Появились и новые: я не успевала вложиться в урок, еще и новые предметы. Сейчас я уже вошла в темп школьной дистанционной жизни, подтянула знания по всем предметам.

Задаю себе вопрос: я за или против дистанционки? С одной стороны, находишься дома, не надо никуда спешить; с другой – порой не хватает живого общения с одноклассниками.

**Исенова Хадиша**

Нравится мне дистанционное обучение или нет? Для меня это что-то ужасное, настоящее дно, я ненавижу этот формат обучения. Это просто издевательство над детьми и их родителями.

Почему я так негативно отношусь? Во-первых, в учебниках написано недоступным языком, как будто мы все будущие профессора! И это сильно раздражает! Каждый второй термин без объяснений. Во-вторых, очень медленный (хотя и скоростной) интернет, когда отправляешь работу, она вовремя не доходит до преподавателя. Учителя жалуются родителям, а это ненормально. Это что за система такая?!



Я не вижу плюсов в дистанционном обучении и хочу, чтобы его отменили!

**Селиванова Эсмירה**

Я учусь на дистанционном обучении. Мой день организован следующим образом: подъем в 7.00, завтрак, в 8.00 начинаю делать уроки до 15.00. Я не испытываю больших трудностей в таком обучении. Иногда мне непонятны требования учителей. Мы учимся на платформе Classroom, это очень удобная для учебы платформа.

Дистанционная форма обучения имеет, на мой взгляд, минусы: очень сложно всегда учиться на компьютере. После долгой работы за гаджетом устаешь, болят глаза. Лучше, конечно, учиться в штатном режиме, тогда любой вопрос можно сразу обсудить с учителем.

Я буду очень рада, когда карантин закончится, и можно будет посещать школу как обычно, в штатном режиме.

**Валиева Алина**

Когда началось дистанционное обучение, мне было очень неудобно и дискомфортно. Я переживала, дошла ли моя работа до преподавателя, и буду ли я понимать пройденный материал. Но через несколько дней я уже привыкла, стало даже интересно, внимательно смотрела телевизионные уроки, изучала новые

темы.

Моим родителям тоже было очень удобно: они знали, где я нахожусь, помогали мне, когда испытывала затруднения. Даже просыпались вместе со мной, потому что им было очень интересно. Я исправила плохие оценки.

Мне нравится дистанционное обучение: не нужно рано вставать, спешить в школу, можно сложные темы изучать вместе с одноклассниками.

Но иногда мне бывает скучно и даже грустно, что я не могу увидеться и пообщаться со своими друзьями.

**Буянова Алина**



Сегодня я предлагаю интервью, взятое у своей подруги на тему дистанционного обучения. Моя подруга Софья учится в 5 классе, и сейчас мы узнаем её мнение по поводу домашнего обучения.

**- Как проходит твоё домашнее обучение?**

- Я встаю в 7:30 утра, завтракаю, готовлю учебники и приступаю к занятиям.

**- Какие трудности встречаются в обучении такого формата?**

- Особых трудностей нет, иногда не совсем удаётся разобраться с новой темой, но я обращаюсь к учителям, и они помогают мне. Ещё встречается такая проблема, как медленный интернет, он очень

долго грузится, но я стараюсь не обращать на это внимания.

**- А вообще тебе понятно, что от тебя требуют учителя?**

- Да, конечно, они требуют качественно отработанного материала. В какой-то мере они даже учат нас самостоятельности в таком формате обучения.

**- На каких платформах вы занимаетесь? И удобно ли тебе на них работать?**

- Чаще всего мы выходим в ZOOM и проводим онлайн уроки. Но бывает и такое, что задания пересылают на WhatsApp или в GoogleClassroom. Мне нравится и тот и тот формат, но лучше онлайн уроки, т.к. учителя лично всё объясняют и легче воспринимаются информация.

**- Ты бы хотела постоянно учиться дистанционно?**

- Думаю, нет. Мне очень не хватает общения с одноклассниками и учителями. И всё же школа на то и школа, чтобы туда ходить, проводить время в компании сверстников и этого действительно не хватает.

**- Да, здесь я с тобой соглашусь, очень не хватает общения со сверстниками. Как ты считаешь, как изменится обучение в школе после выхода с карантина и домашнего обучения?**

- Мне кажется, что ничего не поменяется, вскоре дети и учителя вновь адаптируются и всё станет как прежде. Вначале все будут рады, но для адаптации нужно будет время. Но мы с этим справимся!

**- Я с тобой согласна, и надеюсь, что в скором времени мы вернёмся в школу, до новых встреч!**

**Горбунова Елизавета**

## Конкурсы и соревнования на дистанции



В преддверии празднования Дня Независимости в Мичуринской школе прошел ряд тематических мероприятий, конкурсов и акций: школа активно приняла участие в Областном проекте «Менің ұтым»; учащимися школы были подготовлены стихотворения о заслугах Первого Президента Республики Казахстан Нурсултана Назарбаева в становлении Казахстана как Независимого государства, учителями музыки – музыкальные номера; учителями ху-

дожественного труда – онлайн выставка поделок элементов быта в национальном стиле и выставка рисунков о бескрайних просторах казахстанской земли; интересно прошел челлендж «Сэлфи с Абаем». Но в спектре различных творческих мероприятий всегда должно быть место настоящим спортивным состязаниям. С 1 декабря в школе прошли национальные состязания «Серке тарту», где лучший результат среди старших классов показал Рахимбаев Диас, а в среднем звене Ямпольский Лев, Канатбек Алишер и братья Пиваруны Алмаз и Рахат, но а единственной девушкой-участницей стала Қабиден Айымгүл. Не менее азартно прошли соревнования по троеборью: лучшие результаты показали братья Бейбіт Бекзат и



Тамерлан, среди девушек Пильгаева Александра, Кусаинова Алина и Мосияш Ева. Традиционно в декабре начала работать лыжная трасса, где в послеурочное время каждый желающий ученик может покататься на лыжах.

В условиях пандемии мы всегда должны находить время на

учебу, творчество и спорт, но одним из важных моментов обычного дня школьника – это профилактика различных заболеваний. Учителями физической культуры и начальными классами были проведены комплексы упражнений дыхательной гимнастики, направленные на профилактику заболеваний дыхательных путей. Данная гимнастика продолжается в условиях полного перехода на дистанционное обучение.

Перед нами ждет предновогодняя суета, но все мы должны не забывать о соблюдении правил личной гигиены, правил дистанцирования и ношения защитных индивидуальных масок. Всем здоровья!

**Жадыра Кожимова,**  
заместитель директора по  
воспитательной работе  
Мичуринская СОШ

## Наш школьный каток

Каждый год мужчины – работники нашей школы заливают каток.

Он достаточно большой и находится возле школы.

После обеда с понедельника до субботы мы катаемся на школьном катке. У меня, Эвелины, Арины и других ребят есть свои коньки.



Если нет своих коньков, можно взять в школе напрокат. Катаемся мы небольшими группами, по пять человек и по полчаса.

Конечно, полчаса – это очень мало. Хочется кататься и подольше.

Но мы понимаем, что все хотят кататься, поэтому приходим строго по графику. Покатались, отдо-

хнули и идем домой.

После снегопада мужчины чистят каток от снега. И мы можем кататься, кататься, кататься.

Спасибо взрослым за наш каток.

**Жұмабай Ясмин, 5 «А» класс**  
Паевская СОШ  
Успенский район



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

Қазақта көне кезден бүгінге жеткен киелі жәдігерлер өте көп. Олардың барлығы да ата-бабалардың көшпелі өмір салтынан сыр шертіп, дала құпиясын алдымызға тосады. Жаратылыспен етене араласып, өмірінде, тұрмысында кеңінен пайдаланған халқымыздың көптеген құнды мұраларынан көз жазып қала жаздағанымыз шындық. Ерліктің, ерен күштің, қайсарлықтың белгісі болып, «ер қаруы – бес қарудың» қызметін қапысыз ақтарған қамшы бұйымының қасиеті жайлы бүгінгі ұрпақтың бірі білсе, бірі білмейтіні тағы анық.

Қамшы қазақ халқында мал айдайтын немесе атқа отырғанда тұлпардың арынын күшейтіп отыратын құрал ғана емес, қанды шайқаста ердің бағын ашар, қас жаудан құтқарып алар сенімді серігі. Мал айдайтын таяқты қазақ «бишік» немесе «шыбыртқы» дейді. Қамшы болмаса, қазақта көрген адамның айызын қандырып, ерекше күйге бөлейтін, қанын қыздыратын «қамшыгерлік» сайысы болмас еді.

Ат-көлікке мінгенде қамшысы қолында, қонышында, білегінде, белінде, тақымында, ерінің алды-артында, үстінде ілулі тұрады. Кейде тіпті қарбаластықтан ауызға да көлденең тістеледі. Ал үйде отырған кезде керегенің басында, көгінде, уық қарында, сыртқы дәдеге мен белдеуде немесе ашада қыстырулы тұрады. Қарбалас кезде жабық, киіз-сырмақ астында, тіпті тізесі астында жатады. Өмір талабына орай өркімнің қамшысы өзі қойған жерінде тұруға тиісті.

Қамшы арқылы жауынан қорғана алатын не жайратып салатын адамдар қамшыгер атанады. Қамшыгерлік тума қабілет десек те, адам табиғатындағы тездік, ептілік, оралымдылық, дәлшілдік, мергендік, қарақтылық, сезімталдық, өткірлік, батылдық, қарулылық, қатты қолдылық, сескенбейтін серттілік сияқты ішкі қасиеттермен ұштасып жататын өнер.

Жастайынан қамшыгерлікке құмарту не жастайынан қамшыгерлікке баулу, тәрбие алу, қамшыгер мамандардан үйрену, қамшыны ұстай білу, қамшымен ұра білу, қарсыласын қай жерінен қалай ұрғанда естен танады, аттан түседі, жараланады, мұның бәрін қолмен қойғандай, қапы жібермейтіндей білу шарт. Қамшы көп сәттерде ат үсті шайқастың қаруы. Қамшыны бір-ақ рет ұрған, бір ұрғанда дәл тигізген және айтылған шарттарды бұлжытпай орындаған адам қамшыгер бола алады.

Өрі мықты, өрі шып етпе өткір, қолға ұстауға қолайлы, жеңіл қамшы мен бишік көп. Қамшының: ат қамшы, дырау қамшы, дойыр қамшы, дүре қамшы, күдері қамшы, жортуыл қамшы, ұзын

## ҚАМШЫНЫҢ ҚАСИЕТІ

қамшы, шолақ қамшы, білеу қамшы, сарала қамшы, барбас қамшы, орама қамшы, мүйіз сапты қамшы, «сайтан» қамшы, «киелі» қамшы, «қасиетті» қамшы, жыланбауыр қамшы, өзекті қамшы, шашақты қамшы, тобылғы сапты қамшы, бала қамшы, шыбыртқы қамшы сияқты көптеген түрлері бар. Ат-көлікті айдау жабдықтарының бір түрі — бишік. Түрлері – жалғыз таспа шыбыртқы бишік, екі таспа, үш таспа, төрт таспадан есілген, ширатылған ұштарына таспа жалғанған ұзын және қысқа сапты бишік. Төрт таспа, бес таспа, алты таспа, сегіз таспадан өрілген, ұштарына таспа жалғанған қысқа түрлері көп кездеседі. Қамшы төрт таспа, алты таспа, сегіз таспа, он екі таспа, он алты таспа деп аталады. Таспаны тіліп қырнап, сыдырып, өңдеуіне қарай жуан-жіңішке болады.

Қамшы да таспаның өңделуіне орай жуан, жіңішке болып өріледі. Көп таспалылар мен ішіне өзек салып өргендері әдейі жуандатылады. Өрілгеннен кейінгі үлгісі жұмыр, төрт қырлы, алты қырлы болып шығады. Сапталмай тұрып түрлі-түрлі ысқыдан өткізіледі. Қамшының сабынан өрімі қысқа түрлері де бар. Ерлерге арналған, әйелдерге арналған, балалар мен шал-шауқанға арналған түрлері молдау кезігеді. Жастар мен жігіт ағалары ұстайтын қамшылар алты тұтам ат қамшы, жеті тұтам жер қамшы деп аталады. Өткірлік жағынан өлшемсі сабы алты тұтам, өрімі жеті тұтам қамшы дұрысырақ саналады.

### Мүйіз тұтқалы қамшы

Мүйіз тұтқалы қамшы

Қамшы өлшемі мұнымен шектелмейді. Терінің иленуі, таспаның тілінуі, тері мен таспаның ерекше қасиеттеріне байланысты атаулары бар. Қалай өрілуі, өрім мен саптың өзара ұзын-қысқалық салыстырмалы, қамшының алақаны, алақанның ұзын-қысқалығы, қатқыл не жұмсақтаулығы шарт боп айтылады. Қамшыгерлер өз дағдысы, өз есебі бойынша қалағанын өздері жасап алады немесе өрімшілерге арнайы тапсырма беріп өргізеді. Қолайына жаққан қамшыларын ұстаған қамшыгерлер өздерін қарулы адамдай сезінеді.

Қамшының қасиетін сипаттар болсақ, ең алдымен оның тобылғыдан жасалған сабына бір тоқталып өтелік. Тобылғы қазақ жерінің нулы-сулы, тоғайлы жерлерінде (ашық далаларда да) кездесе береді. Осы топталып өсетін ағаш келе-келе



қатайып, темірдей берік болады және ыстық-суыққа төзімді, судан қорықпайды, жарылмайды. Тобылғының майы теміретке сияқты жараға жағуға емдік қасиеті өте шипалы және тіс шұқығыш құралы ретінде де қасиеті сол – тістегі бактерияларды жояды. Тобылғыдан тәспі, моншақтар жасалынады. Уақытысында алынған тобылғы жүздеген жылдарға сыр бермей, сынын да сырын да жоғалтпайды, өміршең. Тобылғыны қамшыға сапқа дайындайтын мерзімі желтоқсан айы. Осы мезгілде өсімдіктердің жер анадан нәр алу мерзімі (мұсылманша оразасы басталады) толықтай тоқталады, міне осы кезде оны Жаратқан Иеге сиынып, кесіп, керегінше дайындайды. Өсімдік майымен тазалап, сүртіп, күннің көзі, желдің лебі тимейтін көлеңкелі жерге кептіреді. Осыдан кейін ғана ол қамшыға сап жасауға қолданылады. Неден істелінсе де қамшылардың сабының ұзын-қысқалығы тұтаммен өлшенеді. Тобылғы дайындауға бара жатқанда былай дейді екен: «Ассалаумағалейкум! Қайда қолданылса маған да, саған да – мінеки!»

Осы сабы тобылғыдан жасалынатын қамшылардың өзіндік атаулары болады, ол сол қамшының қандай мақсатқа қолданылатынына байланысты бірнеше түрге бөлінеді:

1. Сүндет қамшы. Атадан – балаға, баладан – немереге, немереден – шөбереге, шөбереден – неменеге келе жатқан ата дәстүрі бойынша баланы сүндетке отырғызғанда оған тума-туыстары тобылғы сабы төрт тұтам қамшыны сыйға тартады екен.

2. Бәйге қамшы. Бәйгеге шабатын тобылғы сапты қамшының ұзындығы төрт тұтамды құраса, оның ұзындығын шынтақтан шынашаққа дейінгі аралықпен де өлшей берген және сабының жуандығы шынашақтай болады. Бәйгеге түсерде шабандоз

қамшысына былай серт береді екен: «Шаба алмасам маған серт, шаба алмаса астымдағы атыма серт, шаптыра алмаса қолымдағы қамшыға серт!»

3. Көкпар қамшы. Көкпар тартуға арналған қамшының тобылғы сабының ұзындығы үш-ақ тұтам және жуан болады. Көкбар қамшының сабына, жылан басты алақанына көкбаршының қолын жыртып, зақым келтірмес үшін ешқандай өшекей салынбайды, темір атаулы қолданбайды. Додаға түскенде мынандай серт айтылады: «Атыма – айбат, тақымыма – қуат, қамшыма – жігер бер!»

4. Дойыр қамшы. Дойыр қамшының тобылғы сабының ұзындығы бес тұтам, сабы мен өрімі өте жуан болады. Оған да серт айтылады: «Дойыр қамшым доңыздай (жуандығы) болсын, ауырлығы қорғасындай, мықтылығы емендей болсын. Білек күшіме қуат қосып, жауым әрдайым құлап жатсын, халқым жеңіске жете берсін!»

5. Неке қамшысы. Бала ер жетіп, көмелет жасына келгенде отау құрар кезінде ол дос-жораларын шақырып алып; «Мен үйленемін. Маған жігіт жолдас (күйеу жолдас) керек» – дейді екен. Жолдастары қамшыларын бір жерге құпия жинап, алып келіп алдына тастағанда үйленетін жігіт соның ішінен ең жақсысын таңдап алып, қамшы иесін өзіне жігіт жолдасы етіп тағайындайды. Қазіргі бәрінің «Дала демократиясы» деп шулап жүргендерінің мәнісі бар, сол кездегі жігіт жолдасын таңдау кезінде олардың арасында ешқандай қызғаныш, өкпе болмаса үшін жаңағыдай әділетті әдісті қолданған.

*Жиған-терген  
Бегімхан КЕРІМХАНҰЛЫ  
М.Әуезов атындағы ЖОББ  
мектебінің қазақ тілі мен  
әдебиеті мұғалімі  
Павлодар қаласы  
Қазақстан Журналистер  
Одағының мүшесі*

## «Бір отбасы – бір кітап» акциясы

«Абайды таныту арқылы біз Қазақстанды әлемге танытамыз, қазақ халқын танытамыз. Абай ерқашан біздің ұлттық ұранымыз болуы тиіс», – дейді Еліміздің алғаш президенті Н. Ә. Назарбаев.

– Орыстар үшін – Пушкин, ағылшындар үшін – Шекспир, грузиндер үшін – Руставели қандай ұлы құбылыс болса, қазақтар үшін Абай да сондай теңдессіз

құбылыс (К. Кулиев).

Абай Құнанбаев қазақ әдебиеті поэзиясындағы шоқтығы биік, дара да, дана тұлға. Абай қазақ поэзиясының өсіп, гүлденіп, жаңа сапаға жетуіне орасан зор еңбек етті. Ақын жас ұрпаққа терең ойға толы алуан өлеңдер үлгісін қалдырды. Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған іс – шаралар жалғасын табуда. Біз Сұлужон жалпы орта білім беру

мектебінің жұмысы ата-аналарымызбен тығыз байланыста боламыз. «Тәрбие – отбасынан басталады» демекші, Абай атамыздың мұрасын оның ішінде жыл мезгілдеріне арналған ерекше туынды «Қыс» өлеңінің 4 сынып оқушысы Еркін Саян оқушысы мәнгерлеп оқыды. Ары қарай, «Бір отбасы – бір – кітап» акциясына Еркін Саянның барлық отбасы мүшелері қатысты. «Қыс»

өлеңінің ауылдың әсем табиғатын аралап, ауылдың шынайы қыс мезгіліндегі көрінісін сондай әсем де керемет етіп оқып, барлығын тәнті етті. Біз осындай ұйымшыл, бірлесіп жұмыстарды ары қарай да ұйымдастырудамыз.

*Ш.Тумарбекова,  
Сұлужон жалпы  
орта білім беру мектебінің  
кітапханашысы*



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

Педагогтік шеберлік – дарынды талант емес, үйрену, ізденудің нәтижесі. Мұғалім шеберлігі жайлы жазылған дайын қағида жоқ, болуы да мүмкін емес. Адамның өзіне-өзі өмір бойы қоятын және оған әрдайым жауап іздейтін санаулы сұрақтары болады екен. Мен үшін сол мәңгі сұрақтың бірі - Мұғалім деген кім? Мұғалімге тән ең бірінші қасиет – баланы құрметтеу. Ал, XXI ғасырдың нағыз ұстазы қандай болмақ керек? Әрине, ол өз кәсібінің майталманы, осы мақсатқа рухани күш-жігерін, парасат-қуатын салу керектігі айтпаса да түсінікті. Бұл – әркімнің қолынан келе бермейтін, ерекше талантты қажет ететін, бай қиялды адамға тән қасиет. Сондай-ақ, ұстаз күнбе-күнгі өзінің көп қырлы еңбегінде мазмұны әр түрлі кездейсоқ жайттардың туындап отыратынын алдын ала сезіп, болжап және оның оң шешімін табуға дайын болуға тиіс. Сондықтан да ұстазды әр баланың жан-дүниесін танып-білуші әрі оны жеке тұлға етіп қалыптастырушы, ел болашағының мүсіншісі деуге болады. «Ұстаз» сөзінің 2 түрлі сипаты бар. Бірі – белгілі пәннен сабақ беретін оқытушы да, екіншісі – жоғары беделді адамдарға ықпал етуші дана адам. Мектептегі

ұстаз – баланың екінші ата-анасы, болашаққа айқын жол сілтер ақылшысы. Оның мейірімге толы жүрегі шәкірт бойындағы талай ағаттықты кешіре біледі.

Бүгінгі әлемнің басты шарты – әр ұлттың рухани жағынан бар қуатын жаһанға көрсете алып, өзінің елдік эталонын сақтау. Қазақ тілінің ұлттық руханиатының эталоны – тілінде. Мен өз тілімді жақсы көремін. Өз оқушыларыма да барынша үйреткім келеді. Өткен оқу жылында «Тіл-таным» атты оқушылардың қазақ тілінен үйірме жұмысын жүргізуді қолға алғанбыз. Менің оқушыларым – дарынды балаларға арналған мектепте оқитын болғандықтан, тілді үйренудің кез келген тәсіліне жылдам меңгеріп кете алатын қабілетті балалар. Сондықтан да оқушылар қалаған іс-шараларды өткізу қызықты болды. Қазақ тілі – бай да, көркем тіл. Осы көркем тілдің бар сұлулығын, сан өрнегін көрсету үшін балалармен түрлі жұмыстар жүргіздім. Сонымен қатар, сабақ беретін аудиториям өзге ұлт өкілдерінен болғандықтан, оқыту процесі тіпті күрделі және қызықты үрдіске айналады. Ғылыми жобалар байқауына, пән олимпиадасына, тілдік жарыстарға қатысып, тек жүлделі орын алуымыздың сыры

– талап пен дұрыс бағыт екені мәлім.

Жаңа технология заманы бүгінгі ұстазға жаңа талаптар қояды. Бұл талаптардың ең үздігі ұстаздың жаһандық білімді өзінің терең игеруімен тікелей байланысты. Сол себепті де, мен оқушыларымды оқытуды ғана мақсат етпеймін. Оқыту – бүгінгі күннің талабы емес. Меніңше, оқытуды, бар материалды қайталауды, мазмұнын айтып беруді ата-ана да орындай алады. Ал ұстаздың міндеті – білімнің үздігін, тәсілдің өзгесін, жұмыстың жаңасын ұсына алу. Бұл ретте, мен қазақ тіл біліміндегі тілдік қатынас құралдарын кешенді алып тілді үйретудің тәсілдерін ұтымды дер едім. Тілдің өзі адамзат баласының қарым-қатынас құралы дейтін болсақ, бұл қарым-қатынас пікірлесу, түсіну, сөйлесу, айту, пайымдау, тыңдау, оқу, ойлау т.б. әрекеттері арқылы жүзеге асады. Қазіргі тілді оқытудағы қарым-қатынасты қамтамасыз ететін төрт әрекет арқылы үйретуге бағытталған жүйенің маңызы да осында. Оқушылар сабақ меңгеру барысында әртүрлі іс-әрекет жасайды: мұғалімді тыңдайды, оқулықты оқып, қосымша әдебиетпен жұмыс жасайды, зертханалық тапсырмаларды

орындайды. Жоғарыда аталған әр іс-әрекет бөлек психикалық үрдіске жатады: жады, қабылдау, ойлау, ойша бейнелеу.

Менің ойымша, қазіргі заман мұғалімі – рухани жағынан дамыған, педагогикалық құралдардың барлық түрлерін шебер меңгерген білікті маман болу керек. Өйткені, XXI ғасыр компьютерлік ақпараттар легі заманы. Жер – жердегі болып жатқан хабарлар туралы интернет арқылы минутында мағұлмат алып отырған жасөспірімді бірнәрсемен таңғалдыру, оған сабақ айтып, дәріс тыңдата білу кез келгеннің қолынан келетін оңай дүние емес. Ақылды ұстаз ешнәрсені назардан тыс қалдырмай, тәлімгерді білдірмей жетелейді, байқатпай бағыт - бағдар береді. Өзім де әр кез ізденуден жалықпаймын, жаңалыққа жаным құмар. Еңбегім дежемессіз емес. Жас ұстаздардың жігерлеріне жалын беріп, көкірек көкжиектерін кемелдендіруге тамшыдай қосар үлесім болса, бұл да менің ұстаздық мақсатымның орындалып жатқанының белгісі деп есептеймін.

**Мейрамгүл Мнайдарова,**  
**«Дарынды балаларға арналған 8 лицей-мектебі» ММ қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі**

## Әр бала өз құқығын біле ме?



Мен баланың құқықтары мен міндеттері туралы жазуды жөн көрдім. Мен өз құқығым туралы не білемін? Іс жүзінде – ештеңе! Ойла-

нып көрейік...

Баланың ең маңызды құқықтарының бірі-қамқорлық пен көмек. Баланың толық және үйлесімді дамуы үшін, оны түсіну және жақсы көру үшін, оның жақсы отбасылық атмосферада өсуі қажет.

Өмір – бұл ұлы ғажайып. Адам бақытты болу үшін дүниеге келеді. Меніңше, ең маңызды құқық – бақытқа, махаббатқа, ананың жылуы мен қамқорлығына ие болу, бірақ бізде бұл әрдайым бола бермейді. Көптеген ата-аналар балаларға қатыгездікпен қарайды, олар БҰҰ-ның «Бала құқықтары» туралы Конвенциясын бұзады және бұл өз ата-аналарық міндеттерінің орындалмауы. Бұл жағдайда мемлекет балаға қамқорлық жасайды. Мұндай немқұрайлы ата-аналар көбейіп келеді.

Мен жетім балаларға арналған үйлер мен интернаттарда балаларға барлық жағдай жасалады екеніне сенемін, олар ештеңеге мұқтаж емес. Бірақ олар үйдің жылуы мен жылулығынан айырылған. Олар қарапайым баланың бақытын сезіне алмайды: мектептегі құпияларын анасымен бөлісуі, таңертең әкесімен балық аулауы, әжесінің оны құлпынаймен емдеуі, атасымен дойбы ойнауы. Мұндай балаларға қалай көмектесуге болады? Біздің Конституция барлығымызға білім алу құқығына, еңбек ету құқығына, демалу құқығына және еліміздің барлық азаматтарының мүдделерін қорғауда тұрған басқа да көптеген құқықтарға кепілдік береді. Жетімдерді бақытты ету – әрқайсымыздың міндетіміз.

Қорытындылай келе, мен барлық балаларға жүгінгім келеді: «Дәл қазір ата-анаңызға барып, оларға рахмет айтыңыз, өйткені олардың сүйіспеншілігі мен парасаттылығының арқасында сіз осы жерде тұрасыз».

**Даниял Аккулов,**  
**9 «в» сынып оқушысы,**  
**«Дарынды балаларға арналған 8 лицей-мектебі»**

## Жетістіктің жүз қадамы



Өскіңіз келсе өзіңізден мықты адамдармен қарым-қатынасыңызды арттырыңыз немесе бірге жұмыс істеңіз. Біздің қоғамда тәжірибелі адамдар баршылық. Қандай мекеме болсын, әр жерде өз ісінің мамандары бар. Олармен қарым-қатынасыңызды арттырып көп нәрсе үйренуге болады.

Өзіңіз ақылды деп санаған 5 адамды таңдап алыңыз. Мүмкіндік болса, оларды кездесуге шақырыңыз. Жарты сағаттық кездесудің өзінде сіз көптеген жаңа білімдер жинақтайсыз. Дұрысы өмірде табысқа жеткен, мол білімі бар, тәжірибелі адамдармен қарым-қатынасыңызды арттырыңыз, сонда сізде солар секілді жетістікке жетуіңіз өбден мүмкін. Егер білімі-тәжірибелі жағынан өзіңізден қарағанда төмен адамдармен жұмыс істесеңіз қоспайсыз, тек бір орында тұрасыз, тіпті тәжірибеліңіз төмендеп кетуі де мүмкін. Енді түбегейлі білім тәжірибесі аздау

адамдармен қатынасыңызды үзу шарт емес. Тек сіздің өсуіңізге кедергі болатын нәрселерін, бойыңызға сіңірмесеңіз болғаны. Бірақ мынаны есте сақтаңыз, адамнан адамға сынықтан басқасының бәрі жұғады.

Түбегейлі адамды бұлай бөлуге де болмайды. Табысты, білімді, тәжірибелі адамдармен қарым-қатынас жақсы болғаны, әрине, жақсы. Бірақ тәжірибесі-білімі аз адамдармен қарым-қатынасты мүлдем үзуге болмайды. Бұл адамгершілікке жат деп білу қажет. Егер өзіңізден әлсіз екенін байқасаңыз қолдан келгенше көмектесіңіз. Сонда сізге сізден жоғары тұлғалар көмектесетіні анық. Өмір алмақезек. Бүкіл әлемдік қайтарым заңы. Қолдан келгенше көмектесіңіз, адамнан қайтпаса Алладан қайтады.

Адамнан адамға сынықтан басқасының бәрі жұғады.

© Халық даналығы  
**Бегімхан КЕРІМХАНҰЛЫ**  
**М.Әуезов атындағы ЖОББ мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі**  
**Павлодар қаласы**  
**Қазақстан Журналистер Одағының мүшесі**

## Тәуелсіздік – бақытым!



Тәуелсіздік – басқа елдерге тәуелді емес мемлекет. Қазақстан – тәуелсіз елдердің өз мемлекеттік тілі, рәміздері, төл теңгесі – валютасы, заңдары мен өз әскері бар. Тәуелсіз елде өмір сүру өте үлкен бақыт, себебі әр азаматтың құқығы сақталған. Кез келген қазақстандықтың дамуына, білім алуына, денсаулығына көңіл бөлуге, жеке кәсіппен айналысуға, демалуға, шетелге шығуға көптеген мүмкіндіктері

және қолжеткізген. Елдегі барлық адамдар тең дәрежеде. Қазақстан тәуелсіздік үшін көп жылдан астам уақыт бойы күресті. Көршілес елдерде көптеген халықтар өз елінің тәуелсіздігі үшін қорқады, аландайды, бүгінгі күннің қиын серпілісі адамзат атаулыны ертеңгі күні үшін қызмет ету керектігін ойландырғандай. Соның салдарынан көптеген мемлекеттер өз халқына қамқорлық жасай алмай, халықты дүрбелеңге салуда. Біз,

жас ұрпақ өз еліміздің экономикасын, экологиясын, білім саласын, медицина саласын дамытып, өз үлесімізді қосу керекпіз. Менің ойымша, әр азамат жетістікке жете алады, бірақ бұл үшін көп уақыт пен күш қажет. Еліңе адал қызмет етуден бастау алайық!

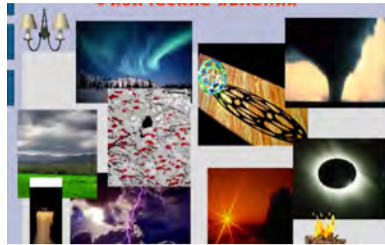
**Рудик Иван,**  
**6- «в» сынып оқушысы,**  
**«Дарынды балаларға арналған 8 лицей-мектебі»**



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

Бүгінгі технология және жаһандану заманында көптілді меңгеру жас ұрпақтың білім кеңістігінде еркін самғауына жол ашатын, әлемдік ғылым құпияларына үңіліп, өз қабілетін танытуына мүмкіндік беретін қажеттілік. Көптілді меңгеру деген ұғым - қазақ дүниетанымында бұрыннан бар түсінік. Қазақстан үшін үштұғырлы тіл – елдік бәсекеге қабілеттілікке ұмтылудың бірінші баспалдағы. Өйткені, бірнеше тілде еркін сөйлей де, жаза да білетін қазақстандықтар өз елінде де, шетелдерде де бәсекеге қабілетті тұлғаға айналады. Үштілді оқыту – заман талабы. Үштілділік – бәсекеге қабілетті елдер қатарына апарар басты баспалдақтардың бірі. Қарапайым көрсетулер оқушыны өз бетімен ізденуге, танымдық және шығармашылық икемділіктерін дамытуға бағыттайды. Сонымен қатар, алған білімі өмірге деген қажеттілігін қанағаттандыру мақсатында меңгерілуі қажет екендігі оқушы санасына сіңіріледі. Ең бастысы оқушының ағылшын тілін меңгерудегі сөздік қоры толығыады, сөйлеу дағдысы қалыптасады. Тіл қай ұлтта, қай елде болмасын қастерлі де құдіретті. Ол әрбір адамға ана сүтімен дарып қалыптасқандықтан, «ана» деген ардақты атпен «ана тілі» деп атаймыз. Біздің ана тіліміз - қазақ тілі. Қазақ тілі - ғажап тіл, сан ғасырлық тарихы бар тіл. Ата-бабаларымыздан мирас болып келе жатқан баға жетпес асыл мұра. «Өз тілің – бірлік үшін, өзге тіл – тірлік үшін» дегендей, көп тіл білетін адамның көп нәрсеге қол жеткізетіні, басқаларға қарағанда қалаған жерінде жұмыс істеуіне де мүмкіндігі мол екені, қай елге барса да алдынан жарық жағылып тұратыны белгілі. Бүгінгі техноло-



гия және жаһандану заманында көптілді меңгеру жас ұрпақтың білім кеңістігінде еркін самғауына жол ашатын, әлемдік ғылым құпияларына үңіліп, өз қабілетін танытуына мүмкіндік беретін қажеттілік. Көптілді меңгеру деген ұғым - қазақ дүниетанымында бұрыннан бар түсінік. Кезінде халқымыздың «Жеті жұрттың тілін біл, жеті түрлі білім біл» деген аталы сөзі дәл бүгінгі дамыған дәуірімізге сәйкес айтылғандай.

Қазірдің өзінде жаһандану үрдісі етек алған заманда халықаралық байланыс құралы және халықаралық экономика, халықаралық білім беру тілі – ағылшын тілін білмей әлеуметтік-экономикалық кеңістікке ену мүмкін емес. Жеке тұлға қаласа да, қаламаса да, қаламаса да, қабылдап, не қабылдамаса да жаһандану бас тартып кете алмайтын біздің әлеуметтік шындығымыз. Ол бұқаралық ақпарат құралдарының кең мағынада тарихи даму процесімен шартталған. Ең басты әлемдік коммуникациялық кеңістік – Интернетте барлық ақпараттың 80% ағылшын тілінде ұсынылады. Қазіргі қоғамда адамдардың тек ана тілін білуімен шектеліп қана қоймаған қостілділік (билингвизм), тіпті көптілділік (полилингвизм) феномені кеңінен таралуда. Бұл жаһандық үрдістен біздің еліміз де тыс қалған жоқ. Елбасының көрегенді саясатына орай Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық

дамуындағы басым бағыттардың бірі - қазақстандықтардың кемінде үш тілді меңгеруі. «Үштұғырлы тіл» идеясының үшінші құрамдас бөлігі – ағылшын тілін үйрену. Жасыратыны жоқ, бүгінгі таңда ағылшын тілін меңгеру дегеніміз – ғаламдық ақпараттар мен инновациялардың ағынына ілесу деген сөз. Қазақстандықтардың ағылшын және басқа да шет тілдерін оқып-үйренуге жәрдемдесу үшін колледждер мен жоғары оқу орындарында ағылшынша білімі бар мамандықтарды оқыту жүйесі мен процесіне қойылатын талаптар күшейтілуде. Сондықтан өз тәжірибемізде ағылшын тілін өз бетімізбен оқып, жеке өз білімімізді толықтырып отыруды алға мақат қылып, оны өз сабақтарында қолдана білуіміз қажет. Ол үшін кез келген сабақты үш тілде сәлемдесуден бастаған жөн. Сәлемдесудің формасы ретіндегі сөз: «Good-morning!» («Good-afternoon!»), «Good-evening!»). Бұлай мұғалім мен оқушының арасында сәлемдесуге болады. Физика сабағында ғылыми терминдер мен шамаларды ағылшын тілінде қолдану өте қолайлы, әрі сабақ қызықты өтеді, үш тілде білімдерін кеңейтеді.

Мысалы, сабақтың ұйымдастыру бөлімінде оқушыларды «түстер терапиясы» әдісі арқылы топқа бөлу. Мұнда интер белсенді тақтада берілген түстердің біреуін әр топ өз кезегінде тандап, сол бойынша сұрақтарға жауап беріп, топтар өз аттарын анықтайды және үш тілде айтады:

Қызыл – красный - red Заряд – электрическое явление – repulsion Көк – синий - blue ток - ток - electricity Сары – желтый – yellow күш – сила – power. Оқушылар өздері ағылшын

тілінен білімдерін пайдаланып немесе сөздіктерден жауабын тауып айтады. Сабақтың әр кезеңінде әр түрлі әдіс-тәсілдерді қолдану ыңғайлы. Мысалы «Заттың агрегаттық күйлерінің өзгеруі» тарауын өткен кезде сабақты бекіту кезеңінде тақырыптың тірек ұғымдарын және орыс ағылшын тіліндегі аудармасын анықтайды. Мұнда а қазақша нұсқасы ғана беріліп, тапсырманы оқушылар өз беттерінше топпен орындайды:

- Орыс тілінде  
- Ағылшын тілінде  
- физикалық шама, белгісі, өлшем бірлігі, формуласы)  
Өз іс-тәжірибемізде оқушылардың интеллектуалдық қабілетіне түрткі болатын ойын технологиясын қолдана отырып сабақты үш тілде жүргізудің тиімділігі зор. Өнімді нәтиже беріп жүрген іскерлік ойындары: «Полиглот», «Кім тапқыр?», «Үздік тілші», «Кел, сайысайық!», «Тілдер сөйлейді» сынды тағы басқа ойындарды өткізудің үштілді меңгертудегі маңызы айрықша. Оқушыларды ойната отырып, үш тілде жүргізілген сөзжұмбақтар, анаграммалар олардың коммуникативтік құзыреттіліктері мен функционалдық сауаттылықтарын арттыруға негіз болды. Сондай-ақ, ақпараттық технологияны: электрондық оқулықтар, презентациялар, тест т.б түрлері оқушылардың қызығушылығын оятып, уақыттарын үнемдеуге, қосымша деректерді тиімді қолдануға түрткі болды. Шығармашылық жұмыстарға жетелейтін тапсырмаларды да оқушылар қызыға орындап, еркін аударма жұмыстарын жасауға дағдыланды.

Асқар Толғанай,  
Павлодар қаласы  
№25 ЖОББ КММ  
физика пәні мұғалімі.

## ДӘРУМЕН ЖЕТІСПЕУІНІҢ ТӨРТ БЕЛГІСІ



Адам көбіне ағзада болып жатқан өзгерістерді елей бермейді. Тіпті байқамауы да мүмкін. Сол сияқты дәрумен тапшылығын да дер кезінде білмей, сезбей қалуы жиі кездесетін жағдай. Ал дәрумен тапшылығын қалай анықтауға болады? Төмендегі сұрақтарға жауап беріп көріңіз.

1. Аяқ-қолыңыз жиі ұйып қала ма? Әлде аяғыңыз тез талып, әсіресе баспалдақпен көтерілгенде балтыр тұсында

шаршау, әлсіздік сезіле ме? Жүрек қағысының жиілеуі, есте сақтау қабілеті бұзылып, адамдардың түрін танып тұрғанмен атын еске түсіре алмау, қолдағы затыңызды қайда қойғаныңызды ұмыту жиіледі ме? Бұл тиамин мен В1 дәрумені жетіспегенде болатын белгілер. Өйткенмен «жарасы жеңіл»: жүгері, қара нан, фасоль, шпинат, сыра ашытқысы мен сәбізді жиі тұтыну, күнделікті ас мәзіріне енгізу арқылы жағдайды қалыпқа келтіре аласыз.

2. Соңғы кездері жиі суықтап қала бересіз бе? Аз қозғалыстың өзінде бойды әлсіздік билеп, бас себепсіз ауыра ма? Бұл сізде пантотен қышқылы мен В3 дәрумені тапшы екенін білдіретін белгі.



Жасыл бұршақ, сиыр (әсіресе бұзау) бауыры, қызыл фасольды жиі тұтыну арқылы аздың орнын толтырып, жоғарыдағы жайсыздықтан құтылуға болады.

3. Қанша күтім жасасаңыз да қол мен бет терісі құрғап, жарылып кете бере ме? Шашыңыз көп түсіп жүр ме? Күтпеген жерден басыңыз айналып, тез қойып қала ма? Бұл ағзаға пиридоксин мен В6 дәрумені қажет деген сөз. Оның орнын бұршақ (горох), өңделмеген күріш толтырады, жиі

тұтынуға тырысыңыз.

4. Түнде дұрыс тынығып, жайлы ұйықтасаңыз да таңертең аяқтарыңыз, әсіресе балтыр қатты талып, шаршап тұра ма? Бет пен қол терісі қабыршақтанып, қайызғақтанып кете ме? Бұл рибофлавоноид пен рутин жетіспейтінін білдіреді. Керегіңізді қызылша, брусника, анар, қара өрік, итмұрын жемісі мен сәбізден табасыз.

әзірлеген  
Бегімхан КЕРІМХАНҰЛЫ  
М.Әуезов атындағы ЖОББ  
мектептің қазақ тілі мен  
әдебиеті мұғалімі  
Павлодар қаласы  
Қазақстан Журналистер  
Одағының мүшесі

## Ыбырай Алтынсарин әңгімелерінің тәрбиелік ролі

Павлодар қаласының М.Әуезов атындағы жалпы орта білім беру мектебінде, мектепшілік «10 кітап» жобасы ұйымдастырылды. Жоба аясында 1-4 сынып оқушылары, Ыбырай Алтынсарин әңгімелерін аса қызығушылықпен оқып, танысты.

Ыбырай Алтынсарин әрі ақын, әрі қара сөздің ұстасы, қазақтың әдеби тілінің негізін салған, артына ғылыми мұра қалдырған тұлғалардың бірі. Алтынсарин көркем шығармаларын жұртшылыққа, соның ішінде кішкентай бүлдіршіндерге



арналған шығармаларын түсінікті тілде жазған.

Сондай әңгімелердің бірі «Өрмекші, құмырсқа,

қарлығашты» 2-сынып оқушылары да тамсанып оқып, талдады.

Оқушылар әңгіменің мазмұнымен танысып, кейіпкерлеріне мінездеме берді. Әңгіме кейіпкерлерін талдай отыра, оқушылар қазірден бастап еңбектену керек екенін, дүниедегі барлық тіршілік атаулының – ерінбей еңбектенудің арқасында өсіп жетілетіндерін айтып, жеткізді.

Кіші жастағы оқушылар үйдегі тұрмыс-тіршілікте, ата-анасына көмек беріп, кішіге-ізет,

үлкенге - құрмет көрсететудің өзі - еңбектенудің бір жолы деп ойларын жалғастырды.

Әңгіме тақырыбына сай «Еңбек етсең ерінбей, тояды қарның тіленбей», «Еңбектің наны -тәтті» деген мақал-мәтелдерді оқып, жаттап алды.

Оқушылар осы жоба аясында тағы да қызықты, маңызы зор әңгіме, ертегілерді оқуға қызығушылықтарын білдірді.

Қарабаева Мейрамгүл,  
М.Әуезов атындағы  
ЖОББМ-нің  
қазақ тілі мұғалімі



№№1-2

(332-333)

от 31 января  
2021 года

## «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания»

«Я убежден: начатые нами масштабные преобразования должны сопровождаться опережающей модернизацией общественного сознания. Она не просто дополнит политическую и экономическую модернизацию – она выступит их сердцевиной».

Н.А. Назарбаев

Вечная проблема особенно остро встает на сегодняшний день, поскольку связана с резким изменением требований к человеку со стороны общества. Современное общество требует образованных, предприимчивых людей, умеющих строить достойную жизнь. Но при этом наиболее уязвимой сферой педагогической деятельности оказалась нравственное воспитание. В настоящее время, к огромному сожалению, исчезли многие нравственные идеалы и ценности, которые формировали настоящих граждан своей страны, патриотов, готовых защищать своё Отечество. Материальные ценности доминируют над духовными, поэтому у детей искажены представления о справедливости, о доброте и милосердии, великодушии и сострадании, гражданственности и патриотизме. Сегодня подрастающее поколение часто обвиняют в бездуховности, агрессивности, в том, что они совершенно не ценят жизнь, поэтому проблема духовно-нравственного воспитания так актуальна.

Программа «Рухани жаңғыру», ориентированная на возрождение духовных ценностей казахстанцев с учетом всех современных рисков и вызовов глобализации, призвана повысить конкуренто-

способность Казахстана в мире, сохранить национальную идентичность, популяризовать культуру знания и открытость сознания граждан. Эти качества должны стать основными ориентирами современного казахстанца.

Программа модернизации общественного сознания позволяет консолидировать общество, объединить интеллигенцию, молодежь, представителей всех слоев населения вокруг идей, провозглашенных Главой государства. Реализация всех направлений модернизации проходит с учетом потребностей социума, при активном вовлечении научно-экспертного сообщества, представителей гражданского общества, молодежи.

Исходя из выше сказанного, Инновационным центром города Павлодар были разработаны ряд проектов, которые начали свою реализацию с января во всех организациях района. Один из них – это проект «Биік талғамды ұрпақ». Проект является составной частью реализации программы «Рухани жаңғыру», а точнее ее направления «Личностное развитие». По мысли автора программной статьи – Елбасы Назарбаева Н.А., развитие такого качества, как «прагматизм» аккумулирует в себе целый ряд рациональных навыков, которые позволят казахстанцам быть финансово стабильными; здоровыми; образованными; реализовывать свой потенциал; быстро реагировать в условиях меняющегося мира.

Долгосрочные карантинные меры, внедренные во многих странах мира с целью сдержива-

ния COVID-19, негативно повлияли практически на всю область жизнедеятельности человека и общества. По мнению специалистов, коронавирус существенно преобразует привычный уклад жизни во многих сферах социума.

Для каждой страны в плане экономического и социального восстановления приоритетность образования будет иметь колоссальное значение. Если мы хотим смягчить воздействие этого кризиса, это должно быть сделано за счет индивидуального и дополнительного обучения учащихся, подготовки к обучению в дистанционном и в «смешанном» формате. В краткосрочной или среднесрочной перспективе с расширенным доступом к цифровым платформам, на которых размещаются образовательные ресурсы. Улучшения подготовки учителей, их поддержки для профессионального роста и достижения успеха.

Программа модернизации сознания на сегодняшний день является актуальной и самой важной в повестке дня Республики Казахстан. Потому что развитие человечества и есть совершенствование, постоянная модернизация духовной и социальной жизни. В последнее время в стране наблюдается общее снижение культурного уровня. Духовные ценности утратили свою актуальность для определенных слоев в обществе. Духовность становится огромным дефицитом, поэтому в настоящее время как никогда актуальным становится «развитие личности, создание условий для самоопределения и социализации обучающегося на основе

социокультурных, духовно-нравственных ценностей и принятых в обществе правил и норм поведения в интересах человека, семьи, общества и государства».

Проект «Ақылды ұрпақ мұратқа жетер» является одним из приоритетных направлений программы модернизации сознания. Проект имеет прикладное значение, так как способствует совершенствованию и развитию человеческого капитала в нашей стране.

Внедрение проекта «Ізгілік пен тәрбие» в рамках

специального проекта «Дәстүр мен ғұрып» направлено на возрождение, воссоздание и актуализацию традиционных ценностей, что несомненно будет способствовать укреплению национального кода, воспитанию патриотизма и духовности подрастающего поколения.

В целях повышения уровня правовой грамотности педагогов внедрен проект «Құқықтық мәдениеті толысқан қоғам».

Креативный взгляд поможет подрастающее поколение смотреть на жизнь по-новому, делать собственные, а значит, самые ценные, объективные выводы.

Как известно, развитие общества напрямую зависит от гражданской позиции человека, его жизненных приоритетов, нравственных убеждений и духовных ценностей. Духовно-нравственное воспитание школьников является ключом для процветания Казахстана.

Асем Оспанова,  
методист отдела  
образования района Аққулы

## ОЛ КЕЗДЕГІ ТІЛДЕР ҚАЗІРГІ ТІЛДЕРГЕ ҰҚСАС БОЛДЫ МА?

Терімшілер мен аңшылар қоғамындағы тілдер туралы бірінші және ең маңызды айта кететін нәрсе – ол тілдердің де басқа тілдердей екені. XIX ғасыр лингвистері материалдық байлық аса дамымаған қоғамда тілдер қарабайыр, қарадүрсін деген пікірде болған. Көп адам әлі де солай ойлайды. Бірақ ол шындыққа жатпайды.

Қатты дамыған тіл деген не? мұндай баға беру үшін адам әртүрлі нәрселер туралы ойлауы мүмкін. Тілдік жүйе, яғни дыбыстар, сөзжасам және сөйлем құрау жолдары қалыптасқан. Сонымен қатар айту және түсіндіру керектің бәрін білдіретін сөздік қор, сөздер мен сөз тіркестері бар; олар арқылы мағынаның реңкі беріп, ойыңды астарлап, бір ұғымды бірнеше рет түрлендіріп айтуға болады. Олардан бөлек, жазба тіл мен оның дәстүрлері бар, ол тілде жазылған құнды кітаптар мен жақсы жазушылар т.б. бар.

Лингвистер «хойсан тілдері немесе Америка үндістерінің тілдері еуропалық ірі тілдердің ешқайсысынан кем емес» дегенде, тілдік жүйені айтып отыр. Әлемдегі барлық тілдің негізгі қасиеттері бірдей. Әр тілде өзіне тән дыбыс топтамасы бар, олар бірігіп, мағыналы сөздер құрайды. Сөздердің жекеше және көпше түрі, етістіктің шақтары және басқа да грамматикалық ұғымдарды білдіретін (мысалы, адам: «мен,



сен, ол») әдістер де қалыптасқан. Сөздерді тұтас сөйлемге айналдыратын ережелер бар.

Бөлшектеп қарасақ, тілдердің бір-бірінен айырмашылығы өте көп. Белгілі бір тілді үйрену барлық жағынан қиын деп айту шындыққа жатпайды. Мәселен, ағылшын тілінде дауысты дыбыстар мен дифтонгилер өте көп, ал испан тілінде бес-ақ негізгі дауысты дыбыс бар. Есесіне, испан тіліндегі етістіктердің түрі ағылшын тіліндегі етістіктерден анағұрлым көп. Бұл екі тілдің қиындығын немесе «дамуын» бағамдамақ болған адам дауысты дыбыстарды үйрену қиын ба, әлде етістіктердің сандық түрін үйрену қиын ба – сол жағын анықтап алуы керек. Мұны қалай жасауға болатынын түсіну қиын. Тұтастай алғанда, екі тіл де өте күрделі және оларды жетік меңгеру қиынға соғады. Бұдан қиындық пен даму жағынан тілдердің бәрі бір деңгейде деген түсінік туы-

дамауы керек. Бірақ басты айырмашылықтарын анықтау оңай емес.

Барлық хойсан тілдерінде дыбыс жүйесі өте күрделі. Оларда кез келген еуропалық тілмен салыстырғанда, дауысты дыбыс көп, ал дауыссыз дыбыс одан да көп. Мұның бір себебі – бұл тілдерде тек Африканың оңтүстігінде сөйлеу дыбысы ретінде қолданылатын дауыссыз дыбыстың

«сыртыл» деп аталатын ерекше түрінің болуында. Сыртылдарды санамағанның өзінде бұл аймақтарда дауыссыз дыбыстар біздің тілдеріміздегіден анағұрлым көп. Қайсыбір хойсан тілінде дүнежүзінің бізге белгілі тілдерінің бәрінен көп дыбыс бар. Өзге тілдерде 30-40 дыбыс болса, хойсан тілдерінде жүзден аса дыбыс бар. Екінші жағынан, хойсан тобының басқа тілдерінде де етістіктің түрлері аз және сөйлем құрау ережелері күрделі емес. Осылайша бұл тілдік жүйелер дыбыстық тұрғысынан қиын да, басқа жағынан қарапайым.

Әлемнің басқа бөліктерінде тұратын терімшілер мен аңшыларда жағдай басқаша. Австралиялық аборигендер еуропалықтар келмей тұрып, көп тілде сөйлеген. Олардың көпшілігінің дыбыстық жүйесі өте қарапайым. Кейбіреулеріндегі

дыбыстар саны жиырмаға да жетпейді. Олардың сөз септеу жүйесінің өте жоғары дамығаны сонша – кейде бір күрделі етістік ағылшын тілінде бірнеше сөйлеммен түсіндірілетін мағына бере алады. Австралиялық рембарнга тілінен мысалды қазақшалағанда: Біз оған (кенгурге) жайлап жақындағанда, одан біздің теріміздің иісі шығуы мүмкін. Көріп отырсыздар, австралиялық тілдердің дыбыстық жүйесі қарапайым болғанымен, өзге аспектілері өте күрделі.

Терімшілер мен аңшылар тілдері дыбыстар мен грамматикалық аспектісі жағынан барлық өзге тілдермен бірдей: кей тұсы күрделі, тура ағылшын, испан немесе араб тілдері тәрізді. Тіл жүйесі тұрғысынан қарасақ, біз сөйлейтін тілдерді бүгінгі терімшілер мен аңшылар сөйлейтін тілдермен салыстыруға әбден болады және олар біздің ата-бабаларымыздың терімшілер мен аңшылар кезіндегі тілдерге де ұқсас болуы мүмкін. Жалпы алғанда, тілдерді күрделі немесе оңай деп айтуға келмейді. Олар тек бір-бірінен ерекшеленеді.

әзірлеген  
Бегімхан КЕРІМХАНҰЛЫ  
М.Әуезов атындағы ЖОББ  
мектептің қазақ тілі мен  
әдебиеті мұғалімі  
Павлодар қаласы  
Қазақстан Журналистер  
Одағының мүшесі



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

2020 жылдың желтоқсан айында Оқушылар сарайында «Жаңажылдық ертегі» атты балалар әдеби шығармашылығының конкурсы өтті. Жеңімпаздардың жұмыстарын сіздерге ұсынамыз.

## ҚОЯН МЕН ТҮЛКІНІҢ ДОСТЫҒЫ



Ерте, ерте, ертеде, ешкі жүні бөртеде қалың орманда бір қоян өмір сүріпті. Қоянның мінезі ашық, әрі ақылды еді, оған қоса өте батыл болды.

Қыстың бір күні орман арасында жүгіріп жүргенде, аңшыларды байқап қалады. Аңшылар түлкі қуып жүр екен. Қоян түлкіні құтқаруға бел буады. Ол үшін аңшылардың жанына қайта қайта барып, назарын өзіне

аудартады да, орман арасында жүгіре жөнеледі. Аңшылар қоянды қуып жөнеледі. Осы жағдайды пайдаланған түлкі ініне кіріп құтылады. Қоян болса, аңшылардан орман ішінде қашып кетеді. Сөйтіп жүріп қоян түлкіні бір өлімнен құтқарды.

Қыс өтіп, жадыраған жаз да келді. Қоян бұрынғыдай орман арасында жүр еді, бір қыңсылаған дауыс естіп қалады. Бұл не болды екен деп жан-жағына қараса, бір түлкі аяғын қақпанға түсіріп алыпты. Осыны көрген қоян, қайта батылдығын танытып, түлкіні босатпақшы болады. Қақпанды ашу үшін сынған ағаштарды пайдаланып, түлкінің аяғын шығарып алады. Түлкі қоянды танып, оның

екінші рет өмірін құтқарып қалғаны үшін алғысын білдірмекші болады. Түлкі:

- Қоян, өзің қандай батыл, әрі ақылдысың. Мен саған өмірім үшін қарызбын. Менен қорықпастан қақпаннан да босаттың. Рахмет саған.

Сонда қоян:

- Алғыс айтқаның үшін рахмет. Бірақ бұның артық болады. Барлығымыз осы орманның тұрғындарымыз ғой. Сондықтан да бір-бірімізге көмектесіп отыруымыз керек.

- Осы уақытқа дейін маған біреу қоянмен дос боласың десе, сенбес едім. Бірақ өмірімді екі рет алып қалған саған, алғысым шексіз. Осыдан былай екуіміз дос



болайық.

- Болсақ болайық.

Осы күннен бастап түлкі мен қоян дос болып кетеді.

**Бекенова Жансұлу**  
**Малайары ЖОББМ**  
**Май ауданы**  
**3-сынып**

## Тазалық – саулық негізі

Ерте, ерте, ертеде Аман деген дәрігер өмір сүріпті. Ол өз еліне адал қызмет етіп, халықтың құрметіне ие болған. Аман дәрігердің өз ісіне ерекше жауапкершілікпен, сүйіспеншілікпен қарайтынын әр адам білген. Сондықтан да, адамдар қандай да бір дертке шалдықса, бірден Аман дәрігерге жолығатын. Күндердің бір күнінде оған Есен деген кісі әрі таныс, әрі оғаш белгілері бар дертпен келеді.

-Дәрігер, менің мұрным бітелмесе де ешбір иіс сезбеймін, және тамақтанғанда тамақтың дәмін сезбеймін -деп, Есен дәрігерге шағымданады.

-Ал сіздің жөтеліңіз қандай? -деп, дәрігер сұрайды.

-Мен жөтелім құрғақ - деп, науқас жауап береді.

Дәрігер жәй тұмау деп ойлап, тұмаудан қарсы дәрілерді жазып береді. Бірнеше күннен кейін Есен



науқастың ауыратын белгілеріне ұқсас және жаңа белгілермен бірнеше адам келіп, Аман дәрігерге шағымданады. Осы адамдарда дене температурасы жоғарылап, тыныс алуы қиын болып кеткен. Дәрігер бұл жәй ғана тұмау емес, ал басқа бір белгісіз ауру екеніне күдіктене бастады. Күн сайын, науқастардың саны өсе бастады. Тіпті ауруха-

наларда науқастарға орын болмады. Аман дәрігер бұл дерттен қалай құтылуға болатынына жол іздей бастады. Бірақ ешбір ойы жүзеге аспады. Сол кезде оған Тазалықмэн туралы қауесет жетеді. Сонда ол Тазалықмэннен көмек сұрау керек деп жолға аттанады. Аман таспен таудан өтіп, жолда кездескен қиыншылықтарды жеңеді. Ақыры Тазалықмэнге жетеді.

-Тазалықмэн мен сіз туралы көп естідім. Сіздің жеңе алмайтын ауруыңыз жоқ екен. Маған сіздің көмегіңіз керек. Менің елімде белгісіз бір ауру пайда болды, және де оны маған жеңу мүмкін емес-деп, аурудың белгілері туралы Тазалықмэнге айтып береді.

-Мен осы дерттен қалай айығу керек екенін білемін. Осы дертпен кезінде кезіккен. Осы аурудан жазылу үшін ең бастысы дерт таралып кетпеу үшін адамдар бір-бірінен қашықтықты сақтау

қажет. Қолды жиі жуып,тазалықты ұстауымыз керек. Егер тұмауға ұқсас белгілері болса міндетті түрде дәрігерге жолығуы қажет. Адам көп жерде бетперде кию керек. Сен өз еліне қайтып, адамдарға хабар бер. Мен керек дәріні дайындап, беріп жіберем-деп жауап береді Тазалықмэн.

Аман дәрігер өз еліне барып, адамдарды емдей бастайды. Тазалықмэн айтқандай екі-үш күннен кейін дәрісін дайындап, Аман дәрігерге беріп жібереді. Ол дәрінің атын «Антисептик» деп атайды. Осы дәріні Аман дәрігер барлық адамдарға таратып береді. Олар Аман дәрігердің айтқанын орындап, толығымен сауығып кетті. Бәрі қалпына келіп, уақыт өте келе бұл дерт туралы ұмытылып кетті.

**Ибрагим Ықылас**  
**Ақсу қаласы**  
**Достық селолық**  
**округінің Спутник НМ**

## Тышқан жылының күйзелуі



Ерте, ерте ертеде жер деген әлемде адамдар, жануарлар өмір сүріпті. Адамдардың барлығы аласыз өмір сүріп, уайым қайғылары болмапты. Баратын жерлеріне барып, балалары, ойын-ойнап серуендепті. Жыл аяқталып барлығы 2020 тышқан жылын тосыпты. Абыр-сабыр дайындалып жаңа жылдан жаңа табыстар сыйлықтар тосыпты. Сол жақсы табыстар көпке созылған жоқ. Себебі, тышқан жылымен бірге жер ғаламшарына аты жоқ бір індет тап беріпті. Адамдар белгісіз індетпен ауыра бастады, кейбіруелері айықпай көз жұма бастады, барлық адамдар өз жақындарынан айырыла бастады. Бұл індет барлық жер бетіндегі адамдарға соғыс жарылағандай болды. Адамдар өбiгерге салынды. Шарасыз күй кешті. Адамдар бір-бірімен арасудан қалды, көңiл көтере алмады, ойын-сауық азайды. Бірақ бәрі жаңа кремет күннің туатынына сенді. Бар ықыластарымен

індеттің жойылғанын қалады.

Адамдардың осы күйін көріп,Тышқан жылы болса қатты уайымға салынып мұңға батты. Мына індеттен адамдарды қалай құтқарсам деген ой күні-түні мазалады. Тышқанның ұйқысы қашты, тәбеті болмады, әбден жүдеді, әлсіреді. Бір күні тышқан ұйықтап жатқанда түсіне Сыыр жылы кіреді. Ол оған Тышқан досым мұңайма біраз сабыр етіп шыдай тұр, сенің орныңды басып менің жылым келеді, сонда мен барлық адамдарды осы індеттен аман құтқарамын. Менің жылымда барлық адамдар ауруларынан айығып, бұл індет жер деген ғаламшардан мүлдем жоғалып кетеді. Мен саған уәде беремін! Досым-деп ғайып болып кетеді. Содан Тышқан жылы оянып Жаңа 2021 жыл Сыыр жылын тосады. Сыыр жылы келіп адамдардың арман тілектерін орындап жер деген ғаламнан жаман індетті жойып жібереді. Тышқан жылы болса Сыыр жылына ризашылығын білдіріп күйзелісінен айығады.

**Ержан Жансел,**  
**С.Сатыбалдин атындағы**  
**ЖОББМ,**  
**3-сынып**

## Жаңа жылдық ертегі

Бүгін 31 желтоқсан. Жаңа жылға біраз уақыт қалды. Мен бөлмемде музыка тындап, би билеп жүр едім.

Кенет даладан бір дыбыс естілді. Сенейін бе, сенбейін бе? Жалмауыз кемпір екен.

- Жаңа жылды тоса-тоса ішім пысты,сендерде көңілді музыка ойнап тұрғасын, сендерге келдім-дейді.

- Кет,кет, кішкентай бауырларымызды шошытасың!

Жалмауыз кемпір: Менің шартымды орындасаң мен кетем.

Мен: Айт шартыңды, қолымнан келсе орындайын.

Жалмауыз кемпір: Бірінші шартым : барлық бауырларының сыйлықтарын менің қабыма сал!

- Жоқ-жоқ, бұл шартыңды орындай алмаймын! Олар жыл бойы күтті.

- Онда екінші шартым: үйдегі барлық тәттілерді менің қабыма сал.

Жалмауыз кемпірдің қабына өзімнің мектеп шыршасында алған тәтті сыйлықтарымды ки-май салдым.

-Осы ғана ма ,әкел тағы-деп шыңғырды.

-Жоқ, жалмауыз кемпі , жетеді, осы. Айт ақырғы шартыңды.

-Үшінші шартым: маған би билеп,ән айтып бер, және мені

жаңа жылмен құттықта!

- Жалмауыз кемпір, бұл бір емес бірнеше тапсырма емес пе?

Жарайды, деп келісіп, би билеп ән айтып берген соң, жаңа жылмен құттықтадым.

- Жалмауыз кемпір, келе жатқан жаңа жыл құтты болсын!

Жасыл шырша жанында,

Барлық достарын жиналып.

құттықтасын ,сыйлық берсін!

Балаларды ренжітпе

Тек жақсы сиқырлық жаса!Ауырма!

Жыл бойы көңілді бол!

- Рахмет, рахмет! Тілегін ұнады маған,мен тек атым Жалмауыз ,бірақ мен жақсы сиқыр жасауды ұнатам! Менен саған сыйлық, қапты ашта таңда.

Кенет, барлығы жоқ болып кетті.

Болды ма, Жалмауыз, жоқ па, түсім бе- білмеймін. Бірақ, төсегімде тәтті толған дорба қалды.

Бұл оқиға жаңа жыл қарсанында болды, нанбасандар өздерің біліңдер!

Жаңа жыл, құтты болсын!

**Совет Томирис**  
**4 «А» сыныбы**  
**Аққулы ауданының**  
**Потанин жалпы орта білім**  
**беретін мектеп»**





№№1-2

(332-333)

от 31 января  
2021 года

Ерте, ерте, ертеде Айым атты бір қыз болады. Ол жылда келетін жаңа жыл мерекесін жақсы көретін. Бірде ол аспан әлеміндегі жымындаған жұлдыздарға таңырқай қарап, оларды бірде жарқыраған қымбат тастарға ұқсатып, бірде отшашуға ұқсатты. Оның ойына бір ғажайып ой келеді. Жұлдыздар әлеміне барып, жаңа жылда жұлдыздардан отшашу жасап, адамдарды таңқалдырсам деп армандады. Айымның ойлаған ойы іске асқандай бір ғажайып өлемге тап болды. Жұлдыздар оған адамдарша тіл қатып, біз саған көмектесе аламыз. Себебі сен біздің жарқыраған сәулемізді отшашуға ұқсаттың. Мына бізді сен ғана қолыңа ұстай аласың. Қалаған уақытыңда «жарқыра»- сыйқырлы сөзін айт деп, ғайып болады. Жақын арада Айымның ең сүйікті мерекесі - жаңа жыл болады. Ол сол күнді армандап аңсауда, себебі осы жаңа жыл ерекше болатынына оның күмәні болмайды. Айым жаңа жылды ерекше



болсын деп, жұлдыздардан ойша отшашу жасады. Оның жасаған отшашуын әрбір үй сағат он екілерде тамашалайтын болады. Осы отшашуды кез келген адам қолына ұстай алады. Сол күні барлық тілектер орындалады. Жаңа жылдық тағамдар жасау мен безендіру арнайы түтікшені басқанда өзі жұмысқа кіресе бастайды, үйді қалай және қандай заттармен безендіру бәріміз қолданатын ұялы телефонмен немесе тағы басқа тех-

ника арқылы жасалынатынын жоспарлап қойды. Айымның жасаған жоспары біртіндеп орндалып жатты. Қонаққа келген достары ұялы телефон арқылы түрлі тағамдар дайындалып, дастархан жасалғанды көріп тамашалады. Айым үшін «отшашу» жаңа жылда достарына жасаған тосын сый маңызды еді. Ол достарына он екіде жұлдыздардан шашылатын отшашуды тамашалайсыңдар деді. Оған достары сенбеді. Он екі болғанда барлығы далаға

шығады. Отшашуды көруге асыққан достары :

- Көне сенің отшашуың,  
- Аспанда жұлдыздар да жоқ,- дейді.

Сонда Айым:- сыйқырлы «жарқыра» сөзін айтады.

Аспаннан жарқыраған қызылды, жасылды жұлдыздардан отшашу шашылады. Бұл отшашуды тек қана достары емес, барлық адамдар да тамашалады. Қолдарына отшашуды ұстаған достары мез боп шашылған жұлдыздарға тілектерін айтты. Достарына жаңа жылда қуанышты көңіл-күй сыйлаған Айым да мез болды. Ол алда әлі де талай сыйқырлар болады деп үміттенді. Мереке әрбір үйге береке, бақыт және көңіл күй сыйлайды, соған сәйкес Айым осының бәрі қолайлы, қауіпсіз, қажетті, өмірге керек фантастикалық өлем деген шешімге келді.

**Хамит Нұрия**  
**Ағаділов атындағы ЖОББМ**  
**Баянауыл ауданы**

## «Аяз ата, ақшақар және бұғы»

Ерте, ерте, ертеде, Аяз ата болыпты. Жаңа жыл жақындап келе жатқасын, Аяз ата балаларға сыйлықтарды дайындау керек екені есіне түседі. Бірақ, көңілі бірден құлады, себебі бұғысы жоқ екен. Аяз ата ойланып, - «Орманға барып бұғы іздейін, - деп шығады. Аяз ата орманда келе жатса, бір ағаштың астында, басылып қалған бұғыны көреді.

- Бұғы Аяз атаға: - «Ата, Ата, маған көмектесіңіші!» - деп жалынады.

- Аяз ата: Жақсы, көмектесейін, бірақ менің тілегімді де орындасаң?

- Бұғы: Рахмет, Аяз ата көмегің үшін, енді мен де сенің тілегіңді орындайын, - деп бұғы жауабын қайтарады.



- Аяз ата: Жақсы. Онда, сен маған келе жатқан жаңа жылға арналған сыйлықтарды балаларға таратуға көмектессең?!

- Бұғы: Әрине, жақсы! Екеуі келісіп жолға шығады.

Аяз ата: Есімнен мүлдем шығып кетіпті, сен өзіңнің қасына серіктеріңді алсаң, тіптен жақсы

болар еді.

- Бұғы: Жарайды, келістік, үш кіші бұғыларымды алайын, - деді бұғы.

- Бұғы: Ал достар Аяз ата мен өлем балаларына көмектесейік.

- Аяз ата: Тоқтаңдар, тоқтаңдар, мен ақшақарсыз бара алмаймын. Мен әрі қарай орманға жол жүрейін, ақшақарымды табайын, - деп Аяз ата көңілсіздене жүреді.

Егер де, маған ақшақарды тез тауып көмектессеңіздер, жолға жылдам шығармыз.

Бір кезде бір ағаштың үстінде үңілсіз дауыс естіле бастады.

- Аяз ата: Бұл біздің ақшақар емес пе? - деп Аяз ата айтады.

- Аяз ата: Неге жылап отырсың,

қызым? - деп ақшақардан сұрайды.

- Ақшақар: Менің жұмысым жоқ, барлық тапсырманы орындап болдым, енді не істерімді білмеймін, - деп ақшақар жылайды.

- Аяз ата: Жылама, ақшақар, бізбен жүр, балаларға сыйлықтарын таратайық, міне саған тағы бір жұмыс.

- Ақшақар: Жақсы онда, Аяз ата, балалардың хаттарын маған берсеңіз, жылдамырақ таратайық. Барлығы жиналып, бұғыны жегіп, жаңа жылдық сыйлықтарды тарата жөнеледі.

**Болат Айсана,**  
**1 – сынып оқушысы,**  
**Павлодар ауданы,**  
**Жаңа қала НЖББМ**

## Конкурс! Конкурс! Конкурс!

**Құрметті балалар!**

**«Ертегілер елінде» конкурсы жарияланады!**

**Кім бұл сұрақтарға жауап берсе және**

**«Сенің әлемің» газетінің [twoi\\_mir@mail.ru](mailto:twoi_mir@mail.ru) поштасына бірінші болып жіберсе, редакциядан сыйлық алады.**

**Внимание,  
КОНКУРС!**



**1. Қазақ эпосындағы батырды қалай атаймыз?**

- самұрай
- батыр
- ниндзя

**2. Қазақ ертегілеріндегі жаман кейіпкер кім болған?**

- Василиса Премудрая
- Баба Яга
- Жалмауыз Кемпір

**3. «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісінде тілі жұтлынған сонаның ызыңын жылғанға қарлығаш қалай**

түсіндіріп бетреді?

- «Дүниедегі ең тәтті – топырақ екен»
- «Дүниедегі ең-тәтті - ананың сүті екені»
- «Дүниедегі ең тәтті – ананың қолы екені»

**4. Қазақ ертегілеріндегі барлық адамдарды алдайтын кейіпкер**

- Ковбой
- Иванушка-дурачок
- Алдар косе

**5. Киіз үйдің ең бастапқы бөлшнгі қалай аталады?**

- кереге
- шанырақ
- босаға

**6. Үлкен, ағаш, оюмен қапталған жәшікті қалай атаймыз?**

- сандық
- шифоньер
- этажерка



**7. «Қағанақбас, Қылкеңірдек, Шибұт» ертегісінде Қағанақбастың өлімі неден болады?**

- Басындағы шыбынды қақпақ болып, өз басын жарып алады.
- Қатты айқайлап, кеңірдегі созылады.
- Аяғын сындырып алады

**8. «Көрқұла атты Кендебай» ертегісінде хан Мергенбай батырды қайтарып беру үшін Кендебайға қандай шарт қояды?**

- Жеті басты айдаһарды, ақырған жолбарысты, жалмауыз

кемпірді өлтіріп, бастарын алып келуге.

2. Жеті басты дәуді, ақырған арыстанды, жалмауыз кемпірді өлтіріп, бастарын алып келу.

3. Тоғыз басты дәуді, ақырған арыстанды, жалмауыз кемпірді өлтіріп, бастарын алып келу

**9. «Ер Төстік» ертегісіннің кейіпкері Шойынқұлақтың жанын ішіне жасырған қайқы қаракер елік қандай өзеннің басында жүретді?**

- Саққұлақ
- Борықтыбұлақ
- Жалпақбұлақ

**10. «Жақсылық пен жамандық» ертегісінде түлкі нені үнемі аңдып, бағып жүреді?**

- Қара обаның түбінде жалмауыз кемпірді
- Қара обаның түбіндегі ат басындай алтынды
- Қара обаның түбінде күміс қасықты



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

## Медиация направлена на формирование гражданских и межличностных отношений

Каждый в своей жизни часто сталкивается со спорами или конфликтами. Время от времени мы конфликтуем с родными, с детьми, с коллегами, с друзьями. Вряд ли существуют абсолютно бесконфликтные люди, так как постоянно поступаться собственными интересами не сможет даже самый компромиссный человек. Некоторые достаточно несерьезные конфликты легко разрешаемы. Другие, более значительные, требуют применения стратегии для их успешного разрешения, либо они способны привести к натянутости отношений, вызвать неприязнь, а в итоге к открытой борьбе конфликтующих и упорному отстаиванию своих позиции. При этом в ход идут все доступные способы: иски в суд, заявления в государственные органы и силовые структуры или незаконные способы. Тратятся большие ресурсы: финансовые, время, энергия и эмоции. Нередко после противостояния стороны теряют даже здоровье. И это все в надежде выиграть. Неужели нет других путей? – Посидим рядком, поговорим ладком - говорили наши предки. Для разрешения конфликтов стоит применять именно этот метод, чтобы добиться мирного решения. В этом и состоит принцип медиации.



Медиация, как способ разрешения споров, своими корнями глубоко уходит в историю человечества. В Казахстане существовала самобытная форма посредничества – суд биев. Когда люди не могли самостоятельно разрешить спор, то обращались к биям. Решение биев основывалось не на силе власти, а на авторитете и мудрости. Оно уважалось всеми и выполнялось беспрекословно. Как видим, процедура медиации не абсолютно чуждый элемент, который искусственно внедряется в нашу жизнь, а имеет исторические корни и в нашей стране.

Современная медиация сформировалась только во второй половине двадцатого века. В США, Англии и Австралии она появилась раньше, позже появилась в Европе – Франции, Германии, Австрии, Италии, Швейцарии, Бельгии, Нидерландах. Пока еще не во всех странах процедура медиации законодательно регламентирована, тем приятнее тот факт, что в Казахстане в 2011 году принят Закон «О медиации».

Медиация - процедура урегулирования конфликта между сторонами при содействии медиатора в целях достижения взаимоприемлемого решения, реализуемая по добровольному согласию сторон.

Согласно статье 1 Закона Республики Казахстан «О медиации», сферой применения медиации являются конфликты, возникающие из гражданских, трудовых, семейных и иных правоотношений с участием физических или юридических лиц, а также рассматриваемые в ходе уголовного судопроизводства по делам о преступлениях малой и средней тяжести. Свою пользу медиация показала в следующих областях: семейные отношения, воспитательно - образовательная сфера, система социального обеспечения и здравоохранения, трудовые споры, интеллектуальное право, экономическая сфера.

В сфере уголовного судопроизводства медиация реализует восстановительный подход. Это когда на первый план ставятся интересы потерпевшего, а не карательные функции власти.

На первый взгляд, кажется, что медиация применима везде, но это не так. Процедура медиации не применяется к конфликтам, в случаях: если конфликты затрагивают или могут затронуть интере-

сы третьих лиц, не участвующих в процессе медиации, и лиц, признанных судом недееспособными, когда одной из сторон конфликта является государственный орган, уголовных дел о коррупционных и иных преступлениях против интересов государственной службы и государственного управления. Процедура медиации проводится при соблюдении принципов добровольности, равноправия сторон медиации, независимости и беспристрастности медиатора, конфиденциальности. При проведении медиации медиатор независим от сторон, государственных органов, иных юридических, должностных и физических лиц, самостоятелен в выборе допускаемых законом средств и методов медиации. Медиатор должен проводить медиацию в интересах обеих сторон и обеспечивать сторонам равное участие в процедуре медиации. Процедура медиации конфиденциальна и участники медиации не вправе разглашать сведения, ставшие известными им в ходе медиации. В случае разглашения участником медиации сведений он несет ответственность, установленную законами Республики Казахстан.

**Д.Д. Оспанова,**  
учитель истории  
СОПШМТ № 11 г.Павлодар

## Благое дело!

Благоволительность – это дело, совершенное во благо другому человеку. Благотворительные акции проводятся в Береговой СОШ ежегодно. Это акции «Дорога в школу» и «Забота», акции по сбору одежды, канцелярских принадлежностей нуждающимся. С помощью спонсоров, меценатов и волонтеров были одеты и подготовлены к школе немало детей. Вот уже год наша



школа активно сотрудничает с общественным фондом «Сергей Меркулов». Сергей Меркулов – человек добрый и отзывчивый, уже много лет занимается благотворительной деятельностью. С 2005 года был волонтером, а с 2019 года руководит общественным фондом. В последние дни уходящего года руководителем фонда снова была оказана материальная помощь семьям из

социально уязвимых категорий. Ранее, в сентябре 2020 года материальную помощь от этого фонда получили 15 семей. Теперь еще 8 семей были обеспечены одеждой на зимний период.

**Жантмирова М.Ж.,**  
заместитель директора  
по ВР  
Береговой СОШ района  
Тереңкөл

## Востребованные профессии 21 века

В детстве нас часто спрашивали: «Кем ты хочешь быть, когда вырастешь?». Чаще всего мальчики хотели быть космонавтами, девочки же хотели быть принцессами. Став чуть постарше, уже кто-то хотел быть врачом, учителем, полицейским. Теперь дети уже выросли, стали подростками и каждый встал перед решением непростой задачи, кем же он хочет быть? В этой статье давайте разберёмся, какие профессии чаще всего выбирает молодёжь 21 века. Стоит понять, что иногда на выбор подростка влияет не его внутренние желания, а чаще всего условия и обстоятельства, которые вынуждают выбирать не то, что хочется. Ими могут быть финансовое положение семьи, влия-

ние родителей, количество грантов в вузе, количество вузов. Для примера, возьмём обычного подростка, который допустим желает быть графическим дизайнером. Сама по себе профессия очень интересна, она возникла только в 21 веке и имеет очень широкие перспективы. Но к сожалению, в городе где живет подросток нет вузов, которые предоставляют возможность обучения данной профессии. Не редки случаи, когда непонимание родителей является главным камнем преткновения на пути подростка к его мечте. «Да зачем тебе это?», «И где ты будешь работать?», «это сложно» и т.д. Все эти фразы отбивают желание, и подросток выбирает то, что предложили ему родители. К

счастью, в последнее время родители все чаще прислушиваются к своему ребенку, и не отговаривают его от выбранной им профессии. Так какие же профессии выбирают подростки? И кем бы они хотели стать? С этим вопросом я обратился к своим сверстникам и получил очень разные ответы. Половина от опрошенных мною людей хотя бы работать в сфере IT. Это программисты, разработчики, специалисты в сфере киберпространства и много чего еще. Остальные 50% сказали мне про абсолютно разные сферы рынка труда. Среди них: графические дизайнеры, переводчики, психологи, сотрудники МЧС, лаборанты по химическому анализу, технологи. Как видите, все названные

профессии абсолютно разные, и соотношение гуманитарных и технических наук одинаковое.

Но все же, как и сказано выше, большая часть хочет работать с технологиями. И это вполне логично. На сегодняшний день технологии окружают нас всегда и везде, и представить жизнь без них уже практически невозможно. Это интересно многим, и еще больше это интересно молодежи, ведь это непаханое поле для реализации своего таланта, своих амбиций, и реализации своих идей. Ведь технологии в будущем кардинально изменят мир.

**Султан Бальгожинов,**  
студент IV курса  
химико-механического  
колледжа

## Юный экорепортер

В предверии года экологии Региональным учебно-методическим центром дополнительного образования «Ертіс дарыны» управления образования Павлодарской области совместно с областным телеканалом «Ертіс» в дистанционном режиме был про-

веден областной экологический конкурс «Юный экорепортер» среди учащихся 9-11 классов.

Участники конкурса представили работы, которые посвящались проблемам экологии и охране природы по темам: охрана природы в стране и в моем населенном

пункте; мое участие в экологических мероприятиях; экологические проблемы нашего региона и пути их решения.

Наш район представила учащаяся 9 класса Ямышевской средней школы Ерофеева Карина, которая была награждена

Дипломом I степени. Мы от всей души поздравляем Карину и желаем ей дальнейших успехов и достижений!

**Асем Оспанова,**  
Методист отдела образования  
района Аққулы



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

Детство – замечательная и прекрасная пора. Именно отсюда каждый человек начинает брать свой главный и начальный «старт» в большое плавание под названием - «жизнь». Во все времена считалось, что блестящее будущее, успех и личностное развитие зависят от образованности человека, от того, какое учебное заведение он окончит, какие первые азы получит. Ведь у всех есть или были свои родные школьные стены, в которых мы всегда чувствуем себя комфортно, надежно и уверенно. Этот год стал для меня знаменательным, я вступила в ряды лицеистов, стала первоклассницей. Поступление в лицей останется одним из ярких и запоминающихся событием в нашей семье. Я исполнила мечту родителей, они хотели видеть меня за школьной скамьей этого учебного заведения. Учебная атмосфера лицея затягивает с первых минут, побывав здесь однажды, сюда хочется возвращаться снова и снова. А поняла я это, годом ранее, когда посещала курсы дошкольной подготовки.

Сегодняшний плодотворный результат – кропотливые занятия и мои старания на протяжении нескольких лет. А сколько еще удивительного, множество «новых открытий» и познаний ждут меня



впереди. Путеводителем в этот чудесный и весьма интересный школьный мир стала моя первая учительница – Шокель Людмила Ивановна. Первый учитель – друг, вторая мама, наставник в одном лице. Компетентный педагог, профессионал своего дела, человек чистой и открытой души, любящая детей, вкладывающая все свои силы и умения в нас юных школьников. На уроках Людмилы Ивановны время пролетает незаметно, они настолько интересны, а подача материала и тем разнообразна и оригинальна. Мой любимый учитель всегда знает ответ на любой поставленный вопрос, она воспитывает в нас черты нравственности, похвалит за отлично выполненную работу, даст совет, как сделать еще лучше.

Яркая школьная жизнь, это не только учеба, здесь найдется ме-

сто всему и всем: первые школьные друзья, активная творческая жизнь, креативные конкурсы. Будучи первоклассницей, стараюсь распределять свое время так, чтобы его хватало на все. В свободное от занятий время посещаю танцы с элементами акробатики и гимнастики, углубленные курсы английского языка, люблю художественное искусство, мне близка сфера рисования, увлекаюсь чтением литературы, нравится серия романов о Гарри Поттере. В это непростое для всех время, с ограничениями карантинных мер хочется, чтобы быстрее возобновили работу школы или хотя бы дежурные классы, снова встретиться с учителями, одноклассниками, общения с которыми так наполнило нашу жизнь.

Курсы английского языка мною были выбраны неспроста, в нашем лицее особое внимание уделяется преподаванию предметов на данном языке. Уже с первого класса у нас проходят дополнительные кружки на английском языке по физике, информационным технологиям, биологии. И потом, это язык будущих перспектив. Хотя и прошло немного времени моего времянахождения в уже родных стенах лицея, успешно подходит к концу вторая четверть, я с большой уверенностью

могу сказать, что адаптировалась и полюбила учебный процесс. Администрация лицея создает для нас самые комфортные и прекрасные условия, кабинеты оборудованы новой мебелью и инновационной техникой. Наш лицей – конкурентоспособная среда, а, как известно, только в таких условиях человек идет вверх по «лестнице знаний» и способен творить большее. Мы учимся по принципу - соревнуйся и сравнивай себя с самим собой, сегодня ты сделал блестяще, а завтра сможешь еще краше. Образцовым примером для нас являются многие выпускники, фамилии которых известны за пределами нашей области и республики, призеры Международных олимпиад, чьи имена так часто публикуются в СМИ.

Впереди много планов в учебной сфере, которые помогут осуществить каждодневный кропотливый труд и старания. И как говорится: «Хорошие учителя создают хороших учеников», так и мы с Людмилой Ивановной нацелены на плодотворную работу, которая будет приносить множество побед на нашей яркой школьной тропе!

**Кушенова Амина,  
1 «Б» класс,  
Школа-лицей №8  
для одаренных детей  
г.Павлодар**

## Домики для Санты

В преддверии Нового Года у детей много хлопот. Надо хорошо подготовиться к приходу Деда Мороза: порадовать его успехами в учебе и примерным поведением, хотя в этот сложный период обучения в дистанционном режиме, это не всегда удаётся.

А ученики третьих гимназических классов СОПШДО № 17 на уроке английского языка при изучении темы «Buildings» заинтересовались: «Мы знаем, где живёт Дедушка Мороз, а вот, интересно,



какой дом у Санта Клауса?» Я поддержала интерес своих учеников и предложила им пофантазировать. Мы решили провести

конкурс рисунков «Домик Санты».

Ребята с увлечением рисовали домики и сопровождали рисунки краткими описаниями на английском языке: какой, сколько комнат, какая мебель...

Брат одного из третьеклассников, ученик четвертого класса, предложил: «А давайте придумаем для Санты современный самоходный транспорт! Мы как раз изучаем тему «Means of Transport».

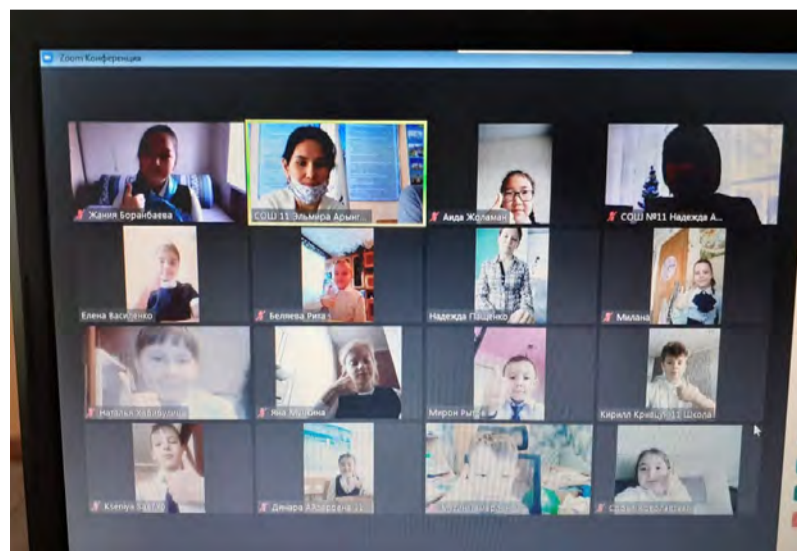
Мы с учениками с восторгом поддержали это предложение. В

результате, мы смогли увидеть чудо - машины, на которых Санта, возможно, в будущем сможет приезжать в гости к английским сверстникам наших ребят. Авторы рисунков тоже подробно описали свои изобретения, старательно подобрал изученные английские прилагательные.

MerryChristmas! Весёлого Рождества!

**Подлесная О.Н.,  
учитель английского языка  
СОПШДО №17**

## Школьники вступили в ряды «Жас Улан»



15 декабря 2020 года в преддверии праздника Дня Независимости в СОПШМТ №11 прошла онлайн церемония торжественного приёма школьников в ряды Республиканской общественной организации «Единая детско-юношеская организация «Жас Улан». Отличники, спортсмены, победители и участники Республиканских и Международных конкурсов - именно эти дети сегодня пополнили ряды «Жас

Улан».

Республиканское объединение «ЖасУлан» было создано по инициативе Первого Президента Казахстана.

Одна из главных целей организации - воспитание подрастающего поколения в традициях патриотизма и любви к Отчизне.

**Арынгалина Э.К.,  
старшая вожатая  
СОПШМТ 11**

## Как я провёл зимние каникулы!



ребята присылали свои фотографии, на которых они поделились с нами самыми незабываемыми моментами! Все фотографии были размещены на школьной странице Instagram, на которой проходило голосование. Определение победителей было с помощью подсчета поставленных лайков.

Итоги конкурса:

1 место - Гергеррт Кира  
1 «Б» класс (89)

2 место – Тулеков Хаким 3 «А» класс (75)

3 место - Конева Ольга 2 «Б» класс (70)

Конева Степанида 1 «Б» класс - (59)

Конев Иван 3 «Б» класс - (56)

Загнитко Сергей 0 «Б» класс - (51).

Поздравляем победителей!

Всем ребятам спасибо за участие!

**Молодая В.К.,  
старшая вожатая  
Береговая СОШ района  
Тереңкөл**

Наверно, для каждого из нас самым долгожданным и сказочным периодом является приход зимы. А что уже говорить о детях, они как никто другой ждут прихода Нового года, каникул. Зимой ребята могут прокатиться на санках или коньках, слепить снеговика, поиграть в снежки. Весело и интересно провести зимнее время.

В нашей школе был объявлен фотоконкурс «Как я провёл зимние каникулы!» для учащихся 0 - 4 классов. С 5 по 10 января



№№1-2

(332-333)

от 31 января  
2021 года

У каждого народа, без всякого сомнения, есть свои выдающиеся личности: композиторы, художники, писатели, поэты. В Германии – это Гете и Шиллер, в России – Пушкин и Лермонтов, Тютчев и Фет, Бунин. А у нашего народа, у казахов, есть замечательный человек, творец, гений, ЛИЧНОСТЬ. И это – Абай Кунанбайулы.

2020 год - год 175-летия Абая Кунанбаева. По всей стране проводились мероприятия, посвященные его личности. Мы, школьники, более углубленно изучали произведения Абая. Это, бесспорно, правильно, потому что, готовясь к мероприятиям, мы становимся лучше и чище, наполняем мудростью великого и скромного человека, очищаем свое сознание и духовно возвышаемся. Сегодня, в непростой период для всего человечества, наследие мудрого Абая, достойно прожившего свою жизнь, помогает наполнить полезным содержанием время, которое мы, казахстанцы, проводим дома.

Неравнодушный деятель казахстанской науки Гарифолла Есим говорит, что «на истинный путь человека могут направить три типа личностей: пророки, святые и ученые». И таким ученым был Абай. Не зря же он писал:

Смотри, не заблудись и знай, куда идти.

Вот выходи сюда на верные пути,

Не хвастай, коль не учен,  
Будь скромностью наделен.  
Лишь знаньем жив человек,  
Лишь знаньем движется век.

Лишь знанье – светоч сердец.

Абай предостерегает от ошибок, от соблазнов, которые возникают каждый день и час. Он дает нам советы, каким быть, как себя вести, к чему двигаться.

У Абая, как и у великого Пушкина, есть замечательный цикл – «Времена года». Вот передо мной отрывок из стихотворения «Зима»:

От дыханья его - стужа, снег и буран.

Тучу шапкой надвинув на брови себе,

Он шагает, крихтя, разукрашен, румян.

Брови грозно нависли - нахмуренный вид;

Головою тряхнет - скучный снег повалит.

Мои одноклассники даже не поверили мне, что это стихотворение Абая в переводе на русский язык. Все дружно сказали, что это Дед Мороз.

А вот отрывок из стихотворения «Осень»:

Тучи мрачно окутали весь небосвод —

Это осень в дождях и туманах ползет,

И застывшую землю, от стужи дрожа,

Кобылица напрасно копытом скребет.

Не правда ли, очень напоминает картину сегодняшнего осеннего дня?!

А вот и мое любимое время года – лето.

Лишь весело скачут, резвы на диво,

Жеребята и стригунки.



Гусей и уток крикливых стаи  
То опускаются, то взлетают...

Для педагогов Абай оставил мудрое наставление, которое звучит актуально во все времена:

Тверже ногу, шагай смелей,—  
И тогда не погибнет труд:

Речи тех, кто учит детей,  
Как зерно в земле, прорастут.

Ақырын жүріп, анық бас,  
Еңбегіңкетпесдалаға.

Ұстаздық қылған жалықпас,  
Үйретуден балаға.

А почему так пишет великий Абай?! Абай считал воспитание и обучение самым благородным и благодарным делом для человека, с большим уважением писал свои наставления для учителей.

Он боролся за светское образование и воспитание: оно раскрепощает и развивает ум, формирует в ребенке человеческое достоинство. Абай считал, что целеустремленность, высокий уровень культуры, ум, доброе сердце, педагогический талант, готовность к постоянному поиску, доброжелательность – это и есть основные признаки педагогического мастерства воспитателя, наставника. И мы, современные школьники, согласны с великим поэтом и мыс-

лителем.

Очень тонко и бережно Абай относился к вере, к религии, утверждая, что «высшая духовность проявляется в чистоте помыслов, в сочувствии к людям». Он не любил людей двуличных, ханжей и лицемеров, которые на людях стремились казаться высоко духовными, праведными, а в поступках проявляли свое истинное лицо. Он считал, что «люди, искренне верующие, делают это тайно, не напоказ».

Легко произносить слово «Алла»,

Для него уста не руки.

Жаждающее сердце и искренняя душа –

Другого ничего не надо.

Я – казашка. И горжусь тем, что великий Абай – тоже казах. Более ста лет назад Абай Кунанбаев мечтал о том, чтобы мы, казахстанцы, жили в гармонии друг с другом и сами с собой, чтобы в каждом из нас сочетались ум, доброе сердце и воля. И эти качества необходимо в себе развивать. Это развитие и есть тот путь, который приведет к вершинам мудрости великого человека.

Известный русский поэт Александр Блок писал: «Всякое стихотворение – покрывало, растянутое на остриях нескольких слов. Эти слова светятся как звезды. Из-за них существует стихотворение». Поэтическое творчество великого Абая Кунанбайулы – подтверждение слов Александра Блока.

**Қайыр Жанел,**  
**Павловская СОШ**  
**Успенский район**

## Я выбираю профессию врача

1 сентября далекого 2011 года вместе с мамой и папой я пришла в школу. «В первый раз, в первый класс». Уроки, перемены, домашние задания и переживания, какую оценку поставят за контрольную работу, долгожданные каникулы. Уже тогда я мечтала, что обязательно стану официанткой. На меня все будут смотреть с восхищением. Казалось бы, прошло несколько школьных лет. И вот передо мной стоит выбор профессии... Я вот думаю, как среди множества разнообразных дел и занятий найти то единственное, которому готова посвятить жизнь, отдать все силы, найти удовлетворение в достигнутом? Мы, десятиклассники, тоже сделали выбор профессии. У нас естественно - математическое направление. В нашем расписании есть предметы, на которые мы уделяем больше внимания. В вариативной части расписания есть факультативы по биологии и физике. Раньше мне казалось, что в школе я буду учиться вечно. Сейчас понимаю: увы, до окончания средней школы осталось не так много времени, поэтому надо готовиться, готовиться и готовиться каждый день. Не правда, ли?! Тем более, что я решила стать врачом. Знаете, мне повезло дважды. Во - первых, рядом со мной оказался очень интересный человек, всецело увлеченный профессией. Это – наш медик, наша бесценная, все знающая и все умеющая Плевако Надежда Михайловна. А во-вторых, на выбор профессии повлияла прочитанная повесть Древнерусская «Повесть о Петре и Февронии Муромских».

В город Муром стал прилетать



крылатый Змей, он грозил гибелью всем и каждому. С мечом в руках навстречу ему вышел муромский князь Петр, который срубил мечом змею голову. Капли «поганой» крови, зловонной, липкой и ядовитой, окропили князя, и кожа его покрылась струпами и язвами. Князь заболел. Его может спасти от недуга искусная рязанская врачевательница Феврония – простая крестьянская девушка. Прежде чем начать лечение, Петр хочет испытать девушку и дает невыполнимые задания. Феврония смело отвечает князю с не меньшим лукавством. Знаете, что лично меня удивило в Февронии?! Она, как сказочная Фея, совершает истинное волшебство. Своим дыханием Феврония превращает простую закваску в лекарство. Она велит князю помазать все язвы и струпа, но один струп оставить. О, чудо! Через несколько дней князь Петр исцелился. Только вот беда: от оставшегося струпа Петр вскоре опять расхворался, открылись язвы. Вынужден был гордый князь Петр ехать к Февронии и согласиться на ее условия. Феврония исцелила Петра навсегда – и стали они мужем и женой. Обаятельная Дева исцелила не только тело, но и душу гордого князя. Мне кажется, что в

трогательном и добром рассказе об исцелении больного от тяжелого кожного заболевания оживает образ древнерусского врача, главные черты которого – ум, неизменная сердечность, мудрая терпимость, пронизательность. Замечательно, что этот врач – женщина, с ее мирным, материнским, созидательным началом. А жалость, милосердие, любовь пропитывают «Повесть...» наряду с мужеством, отвагой и яростью. Все это нашло отражение в сюжете произведения так же органично, как это происходит всегда в жизни. Ласка и нежность, с которой автор говорит о Февронии, не потускнели и за века. Девушку окружает тишина, умиротворение, покой, именно это делает Февронию для меня особенно привлекательной. В «Повести...» есть любопытная деталь. У ног Февронии прыгал заяц. В старину ручные животные и птицы часто сопровождали врачей, и этот обычай существовал в разных странах. Недаром древний символ медицины – змея, обвившаяся вокруг жезла. Вот так благодаря моим жизненным наблюдениям и прочитанным произведениям в моем сознании утвердился нравственный облик человека, призванного «исцелять болящих», заботиться об их жизни и здоровье, проявляя при этом бескорыстие и благородство.

Все помнят, роковой выстрел на Черной речке убил «солнце русской поэзии». К сожалению, медицина XIX века была не в силах спасти великого Поэта. Современные медики оказали бы ему первую помощь, брюшную полость очистили от сгустков крови и промыли лекарствами. Хирург XXI века нашел бы пере-

битый сосуд и перевязал его, затем больному сделали бы спасительное переливание крови... Великий Пушкин! Имея в свои 37 лет весьма крепкий организм, он мог дожить до глубокой старости.

Сегодня любой современный человек понимает, что невозможно прожить свою жизнь, ни разу не встретившись с врачами. Мои родные проходят раз в два года скрининг. А вот родители пока не проходят: молоды еще, но в больницу к врачам ходят, нас водят на осмотры и на прививки. Передвижной медицинский комплекс к нам ежегодно приезжает.

Есть еще одна причина стать врачом – это создание в селе хороших условий для специалистов. Дома по программе «Енбек» строятся. Дома большие, современные. Водопровод работает уже два года. В наших домах пластиковые окна, натяжные потолки. Современная мебель. Почти в каждом доме душевая кабинка, ванна, проведена канализация. Дороги асфальтируют, ремонтируют. Село хорошо, становится краше год от года.

Известный голландский медик Ван Тьюльп произнес знаменитую фразу: «Светя другим, сгораю сам». Смогу ли я? Буду стараться. Где-то я слышала выражение, что врач подобен человеку, плывущему против течения. И стоит человеку опустить руки, перестать трудиться, как его сразу относит назад.

После написанного Письма я чувствую в себе силы пойти этой трудной дорогой. Дорогою врача, дорогою добра, мира, созидания.

**Пирогова Виктория, 10 класс**  
**Павловская СОШ**  
**Успенский район**



№№1-2

(332-333)

от 31 января  
2021 года

В первую очередь, я считаю что волонтер – это добрый, бескорыстный, безвозмездно помогающий и творящий добро ЧЕЛОВЕК. Для меня быть волонтером это значит приносить радость всем людям, помогая им, оказывая какую-либо помощь, не прося ничего взамен. Волонтер изменит жизнь людей в лучшую сторону. Сама я еще маленькая и много чего не умею, но есть то, что я умею делать хорошо и чему могу научить тех, кто младше меня. Например, рисовать, петь, выполнять разные аппликации и, самое главное, я со своими одноклассниками собираю пластиковые крышки. Собирая их, мы не толь-



ко помогаем больным деткам бороться с недугами, но и очищаем нашу планету. Согласитесь, ведь эти крохотные дела уже сами по себе добрые.

ЛЮДИ! Если мы все будем нести радость и позитив, любить и

уважать друг друга, то общими усилиями сделаем мир лучше и добрее, а ведь это и есть миссия каждого человека, живущего на земле. Я убеждена в том, что бескорыстная помощь друг другу приводит к коренным изменениям в сердцах людей, в человеческих отношениях. В себе я эти изменения наблюдаю, и мне приятно от того, что эти изменения замечают и мои близкие люди. Мне приятно «заражать» добротой окружающих.

Как я уже писала выше, я еще ребенок, мне девять лет, но я считаю, что волонтером можно

стать абсолютно в любом возрасте, здесь нет рамок. Если ты ищешь свой путь, ищешь то, что тебе действительно интересно, тогда волонтерство – один из лучших способов проявить себя и реализовать свой потенциал. Делая добрые дела, мы обучаемся различным трудовым навыкам, участвуем в реальных проектах, получаем знания и профессиональный опыт. А главное мы занимаемся тем, что нам действительно интересно и приносит огромное удовольствие.

**Келден Тансулу, 4 «Б» класс  
Мичуринской СОШ Павлодарского района**

## Природа - бесценный дар

Великий мыслитель Фауст Гёте писал: «Природа не знает остановки в своем движении и казнит всякую бездеятельность».

О развитии природы, об эволюции размышляли с древних времен. От Аристотеля до Дарвина. И по сей день люди пытаются понять законы природы. Это не осознать одному разуму, разуму одного человека. Ведь если только задуматься: сколько вещей, созданных необъяснимыми силами, окружает нас. Природа миллионы лет создавала условия для жизни человека. Это бесценный дар, один на всех. И, как правило, принимая тот или иной дар, мы должны отплатить, или отблагодарить.

Что же взамен получает наша планета? Сколько созданного не руками человека пострадало от этих рук? Сколько бед принес человек природе? Сколько зла получает наша флора и фауна взамен за всю щедрость природы-Матушки? Загрязнение водоемов, исчезновение разных видов растений и животных, появление озоновых дыр в атмосфере – дело рук человечества. Это важная экологическая проблема двадцать первого века.

Мы, как современное поколе-



ние, должны не дать разрушить это культурное и природное наследие. Ради своего будущего, ради будущего наших детей, внуков и правнуков. И эта задача нам по плечу. Вернусь к первоначальному высказыванию. Развитие природы не должен замедлять или тормозить человек. Первоначальная наша задача – не вредить. В лучшем случае мы должны принимать участие в развитии окружающей среды. Один в поле не воин. Начнем со своего сознания и объединим все силы для благих целей.

Будущее планеты в наших руках!

**Кучерова В., 6 «Г» класс  
СОШ им. М. Ауэзова,  
г. Павлодар  
Руководитель: Баисова А.К.,  
учитель самопознания**

## Покормите птиц зимой!



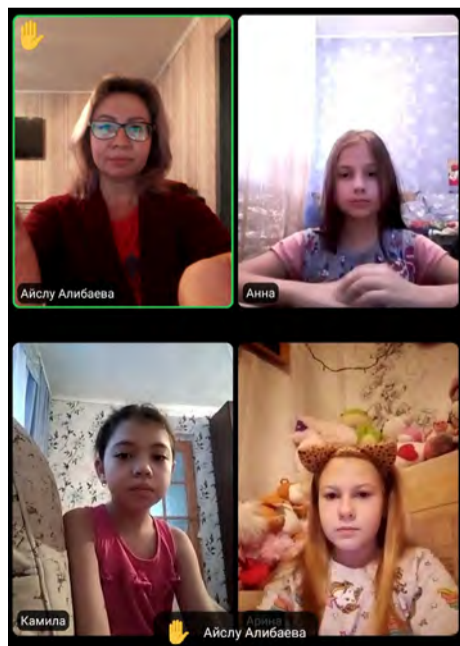
Учащиеся и родители СОШ№1 им.А.Н.Ёлгина активно принимают участие в областной экологической акции «Кафе для птиц». С детьми прошли беседы о том, что не все птицы являются перелетными. Есть птицы, которые остаются с нами пережить суровую снежную зиму. И именно к этим птицам мы не должны оставаться равнодушными. Поэтому мы прикладываем максимум усилий для того, чтобы весной нас порадовало как можно больше птиц своим залихватистым пением. Родители совместно с детьми делают кормушки, проявляя при этом интересные дизайнерские решения. Кормушки делают как из природного материала, так и

из пластиковых бутылок и картонных коробок, таким образом, дав вещам вторую жизнь.

Благодаря ежегодной акции «Кафе для птиц», мы сохраняем численность птиц, облегчаем жизнь пернатых друзей в суровую зимнюю пору. А также акция помогает ребятам познакомиться с птицами, изучить их повадки и образ жизни. Очень важно то, что в ходе работы дети учатся быть добрыми и милосердными, помнить о тех, кто нуждается в их заботе. Давайте вместе будем помнить о том, что птицам зимой нужна наша помощь!

**Пресс-центр СОШ№1 им  
А.Н.Ёлгина**

## Твои безопасные КАНИКУЛЫ!



5 января 2021 года в 4 «Б» классе Мичуринской СОШ учитель начальных классов Алибаева Айслу Адольковаровна провела интерактивную игру по ПДД «Знаюки ПДД».

Эта игра была проведена в целях предупреждения дорожно-транспортного происшествия. Дети часто страдают от непонимания той опасности, которую представляет собой автомобиль и дорога. Как лучше это объяснить детям? Конечно, во время игры! Классный руководитель Алибаева А.А. и учащиеся приняли участие во Всероссийской викторине «Урок безопасности», организованной образовательной порталом, где за участие и правильное выполнение заданий викторины ребята Алибаев Нурсултан, Авдиевский Никита, Амиржанова Камила, Маслова Анна, Келден Тансулу, Мейрам Ансар, Шмид Арина были награждены дипломами победителей.

Алибаева А.А., классный руководитель

**4 «Б» класса  
Мичуринской СОШ**

## Собирай крышки - спасай жизни!



СОПШМТ №11 в очередной раз отправила в @club\_dobryakov\_pavlodar пластиковые крышки. Павлодарские волонтеры отправляют пластик на переработку, а вырученные средства идут на счета тяжелобольных детей. В этой акции принимали участие все учащиеся школы, учителя, ро-

дители. Огромное спасибо всем, кто принимал участие!

Только вместе мы сможем сделать нашу планету чище и добрее!

**Арынгалина Э.К.,  
старшая вожатая  
СОПШМТ №11**



№№1-2  
(332-333)

от 31 января  
2021 года

**В декабре 2020 года во Дворце школьников прошел дистанционный конкурс детского литературного творчества «Новогодняя сказка». Сегодня мы публикуем работы победителей.**

## Новогодний сон

Весь день шел снег. Появились большие белые сугробы. В одном из домов в окошке горел свет. Девочка Мими большими, удивленными глазами смотрела во двор. Ей так хотелось выйти на улицу и слепить большого снеговика.

-Мама, Папа, пойдёте лепить снеговика! - кричала Мими родителям. -Мими, сейчас неподходящее время: я занята, папа укладывает твоего братика Жана, - ответила мама. Мими расстроилась. Она так хотела слепить снеговика вместе со всеми. Девочка очень часто грустила, потому что в её семье все проводили время каждый сам по себе.

Время близилось к новому году. Как все дети Мими ждала от этого праздника чего – то волшебного, необычного. Устраиваясь поудобнее в своем кресле, Мими решила написать письмо дедушке Морозу. Она хотела попросить у него для себя большую куклу с красивыми кудрями. Девочка представляла её в самых мельчайших деталях. Мими хотела, чтобы у неё была очаровательная улыбка, огнен-



ные рыжие локоны и, конечно же, красивое розовое пышное платье. А тфельки нежно-алого цвета с небольшим каблучком. Девочка уже представляла, как будет с ней играть, и они будут настоящими друзьями. Она так замечталась, что заснула в кресле. Позже отец, освободившись от дел, заметил дочку спящей. Взяв её на руки, он перенес Мими в кровать. И вся семья погрузилась в сон.

Утро выдалось морозным, на окошках появились серебристые узоры. Первой проснулась Мими, но она не спешила вставать с постели. Девочка пыталась вспомнить свой удивительный ночной сон. Той самой волшебной ночью в конце нового года, Мими приснился Дед Мороз. Он сказал, что желание девочки исполнится только тогда, когда все руки чле-

нов семьи сойдутся в кольцо. И Мими стала хохотать от радости. Теперь она точно удостоверилась, что дед Мороз существует и её желание исполнится. Её сердце наполнилось радостью, а улыбка не сходила с её лица. На душе стало так тепло и весело, что Мими захотелось сделать что-то хорошее.

Она тихонько проползла на кухню и решила приготовить вкусный завтрак для всей семьи. Достав белоснежные салфетки, девочка разлила молоко по чашкам, разложила ароматное овсяное печенье с шоколадом, которое так любили все в доме. Мими так увлеклась, даже напевала какую-то весёлую песенку и не заметила, как мама, папа и братишка уже стояли на пороге. Было удивлением для родителей сюрприз Мими. Доброе утро удалось! Мама и Мими вместе убрали со стола, мыли посуду, а Жан с отцом пошли устанавливать елку.

Ну вот, вся семья в сборе, как мечтала Мими и чего так ей не хватало. Елка получилась на-

рядной, яркой и красивой. Дети играли вокруг ёлки, родители зажигали гирлянды. Какая гармония царил в семье! В доме стало так уютно и даже немного волшебю.

Вдруг мама предложила детям положить письмо с желанием под ёлку. В этот момент Мими вскопчила, как ужаленная. Побежав в комнату, она стала искать своё письмо и ручку. Перечеркнув в письме «Хочу куклу», она большими буквами написала «Хочу, чтобы моя семья была здоровой, крепкой и дружной!», девочка завернула письмо в конверт, вбежала в зал, где все её уже ждали.

P.S. Мечты сбываются, если идти к ним навстречу и очень верить! И желание Мими сбылось. Вспомните сон с дедом Морозом. Руки всех членов семьи крепко кружились в хороводе вокруг ёлки.

Семья-это самый лучший подарок!

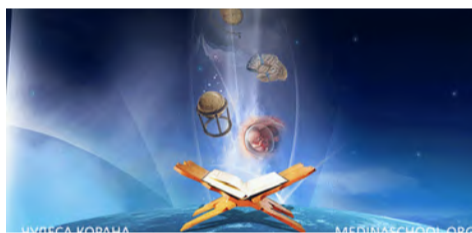
**Серикова Амина,  
2 «Б» класс  
Маралдинская ООШ  
Павлодарский район**

## Чудеса бывают!!!

Саша – темноволосый мальчик, родители которого погибли, уже не ждет чуда в Новый год. Однажды темной ночью, когда не было и намека на светлые огоньки в небе, к нему в окно постучал светловолосый эльф. Он пришел к юному Саше с просьбой о помощи: их волшебные сани застряли, а со Снежаной они вдвоем не справятся.

Саша решил помочь незнакомцам, как бы подозрительно это ни было! Позже эльфы отблагодарили Сашу и вручили ему подарок. Это был снежный шарик, а внутри шарика стоял дом. Он был пустым внутри, свет в нём не горел. Подарок был маленьким, незначительным, но Сашу это тронуло. Он еле заметно улыбнулся, но сразу же смахнул улыбку с лица.

Никита со Снежаной благополучно улетели. Саша снова остался один. Одиночество терзало его изнутри, до праздника оставалось



2 дня. Он не хотел праздновать, да и толку не было, ведь он снова будет сидеть в пустом доме.

И вот до Нового года оставался всего час. Саша зажег свечи, плотно поужинал и ждал фейерверки. Сидя у окна, он вспоминал семейные посиделки, то, как они с отцом зажигали бенгальские огни, как брат с ним играл и двумя пальцами дотрагивался до лба со словами:

– Прости, Саша, в следующем году я буду проводить с тобой больше времени! – любящим голосом произносил он.

Матушка сидела у камина и пила сладкое какао, радуясь

тому, что вся семья собралась вместе и на их лицах сияла искренняя улыбка.

Минута. Осталось всего ничего, но Саша даже не мог улыбнуться. Шорох, звук и яркая вспышка озаарила небо, окно резко распахнулось, в дом влетел сквозняк, огонь в камине ярко пылал. Это был Никита, на его лице была красивая, теплая улыбка до ушей.

Он держался за раму окна одной рукой, а вторую протягивал Саше. Саша не верил в происходящее: «Разве чудеса бывают?» – подумал он.

Домик, что был в стеклянном шарике, сиял, там появились три детские фигуры. Они держались за руки. По щекам Саши покатились слёзы, утонченные черты лица украсила улыбка. Казалось бы, что такие люди, как он, не улыбаются, и всегда спокойны, но

это не тот случай.

Он протянул руку Никите, и в этот момент прогремел новый залп фейерверков. Слёзы, будто в замедлении, падали и искрились от вспышек. Время словно остановилось. Те мгновения казались вечностью, и резкое движение заставило его оказаться в санях.

Рядом сидела розоволосая эльфа, она улыбнулась ему. Это была Снежанка! Саше определенно были рады! Что же ещё нужно для счастья?!

Человеку, который находится в отчаянии, нужна была поддержка, и он ее получил. Он испытывал те же чувства, что и когда – то в кругу своей любимой семьи!

И вот на фоне разноцветных вспышек, слепящих глаза, они улетели...

**Ширяева Анна, 7 класс  
Средняя школа с.Калкаман  
г.Аксу**

## Верьте в чудеса!



В преддверие Нового года все жители планеты Земля ждут осознания чуда. Новый год – это тот праздник, когда исполняются все заветные желания и мечты. Вот и в нашей сказке произошло самое

настоящее чудо.

Жила-была одна обычная, ничем не примечательная семья. И всё было у них хорошо, пока не захворала старшая дочь Ксюша. Странный недуг охватил девочку: она была очень грустной, не смеялась, ничто её не радовало. Родители очень переживали. Печальная атмосфера царил в семье. А ведь скоро Новый год!

И тогда младшая дочь Маша предложила обратиться к Деду Морозу и попросить избавить сестру от этой напасти. Все члены семьи одобрили решение Маши и написали дедушке Морозу письмо, в котором всё и рассказали. Маша



заботливо положила конверт в морозилку. А наутро обнаружила, что письма на месте нет! «Значит, дедушка Мороз ночью наведался и забрал его!» - с радостью догадалась девочка.

Все с нетерпением ждали наступления Нового года, тщательно к нему готовились. Каждый был занят своим делом, и только Ксюша по-прежнему грустила.

И вот настало долгожданное утро накануне праздника! Все кинулись к ёлке разбирать подарки! Среди множества ярких и праздничных упаковок была коробка с

надписью «Для Ксюши». Девочка затаив дыхание развернула подарок! Из коробки на неё мило глядел пушистый белый кролик! Ксюша взяла его на руки, а зверушка прижалась к своей хозяйке. Кролик своей мордочкой тыкался девочке в лицо, и Ксюша стала звонко смеяться. Все члены семьи, наблюдавшие за этой милой сценой, очень обрадовались тому, что Ксюша снова начала радоваться! И никто не заметил, как в это самое время мимо их дома на своих белоснежных санях пролетел дедушка Мороз! Он мельком заглянул в окошко и был очень рад тому, что девочка поправилась, и семья вновь была счастлива!

**Бекентаева Дана, 6 «В» класс  
Школа-гимназия №7  
г.Экибастуза**



№№1-2

(332-333)

от 31 января  
2021 года

## Волшебный олень

В доме Ивановых все готовилось к празднику. Мария Ивановна, мать семейства, готовила вкусные блюда к столу. Евгений Григорьевич, глава семьи, хлопотал по хозяйству. Только маленькой Танечке и её брату Андрюшке делать было нечего. Андрюша решил рассказать сестрёнке страшилку, чтобы та одна в лес не ходила и не потерялась.

- Хочешь, легенду местную расскажу? - спросил Андрей.

- Конечно, Андрюша, рассказывай! - с нетерпением попросила Таня.

И брат начал рассказывать: - Говорят, в наших лесах водится олень, которого дедушка Мороз потерял тут лет сто назад, а пропажи и не заметил. Этот олень с тех пор злой ходит, приручить его невозможно, а ещё он маленьких детей забирает к себе в лес... Но тут в разговор вмешался

отец:

- Дети, помогите мне, уж больно замаялся я с утра, сходите-ка в лес за дровами, а чтоб не страшно было, возьмите с собой Кубика (Кубик - это большой лохматый белый пёс).

- Ой-ой, я боюсь, Андрюша, - испугалась Танечка.

- Не бойся! Просто будь со мной рядом, и ничего не случится, - с уверенностью заявил мальчик.

Оделись брат с сестрой, взяли Кубика и пошли в лес. Дошли они до чащи леса и вдруг видят перед собой белого оленя! Испугались дети, замерли от страха! А пёс Кубик побежал за оленем. Таняне раздумывая бросилась за собакой.

- Стой, - кричит, - подожди, это опасно!

А пёс все бежит и бежит за оленем. И вдруг оба скрылись из поля

зрения! Девочка не растерялась и пошла по следам, которые вывели её прямо к избушке, кого бы вы подумали, ... самого Деда Мороза! Сидит дедушка Мороз в своих роскошных снежных санях, рядом с ним стоит его внучка Снегурочка, а среди оленей, напряженных в сани, в первом ряду стоит тот самый белый олень! От такой картины девочка затаила дыхание, а дедушка Мороз и говорит:

- Не бойся, дитя. Ты, наверное, хочешь спросить, что случилось с Кубиком? ... На самом деле мою внучку Снегурочку заколдовала злая волшебница и превратила её в собаку! А сегодня, в канун Нового года, злые чары разрушились и Снегурочка снова с нами!

Таня очень обрадовалась этому происшествию, но тут же ей стало грустно.

- А как мне теперь попасть домой? - спросила девочка.

- Не волнуйся, дитя моё. Олень вмиг доставит тебя! - сказал дедушка Мороз и заботливо усадил девочку на оленя, и тот помчался во весь опор!

За это время Андрюшка в слезах пришёл домой и рассказал родителям о случившемся. Мать с отцом собрались на поиски Тани и Кубика, но тут ... девочка вернулась домой живая и невредимая, да ещё и с подарками для всех от Деда Мороза! Все были очень счастливы! А волшебный олень помчался обратно в лес, ведь ему ещё надо развозить новогодние подарки детям! Люди помахали ему вслед. Теперь они знали, что лес находится под надёжной защитой!

Вот такая история приключилась под Новый год!

**Корнилова Алина, 6 «В» класс  
Школа-гимназия №7  
г.Экибастуза**

## Новогодняя сказка про ёлочку

В одном лесу жила-была ёлочка-весёлочка. Лес назывался Чудесный, а у ёлочки имени не было. Просто ёлочка. Но она тоже была чудесная: стройная, пушистая. Летом она работала простой ёлкой. Была довольно колка и очень зелена. Под ней часто прятались грибы: рыжики, маслята, и даже король грибов, боровик! Зимой у ёлочки-весёлочка была совсем другая работа. Если подружки, сосны да осинки, мирно дремали под мелодии метели, то ёлке было совсем не до сна.

Зимой она работала... новогодней ёлкой. Что такое «новогодняя ёлка» зайчик Снежок не знал. Он родился-то весной, и ёлочку в новогоднем наряде никогда не видел. От мамы Снежок знал, что ёлка в Новый год очень красива. А пока Снежок понимал только, что ёлочка — настоящая кормилица.

Белки, клесты-еловики, дятлы, полевые мыши с удовольствием угощались семенами её вкусных шишек.

— Ладно, — думал про себя Снежок, — скоро Новый год, тогда и посмотрю на ёлочку в новогоднем наряде.

И вот однажды зайчик Снежок, как обычно, побежал к ёлочке. Увидев её, он очень удивился. Сначала он подумал, что сбился с дороги и прибежал куда-то не туда. Но, оглядевшись вокруг, он понял, что место правильное.

Ёлочка была такая красивая, что ни в сказке сказать, ни пером описать. На макушке сияла звезда, на ветвях переливались разноцветные бусы, а нити золотого дождя тянулись от самой верхушки до пяточек. Шары, хлопушки, пестрые фонарики украшали лесную красавицу. Ещё на

ёлочке уютно устроились овечки, собачки, мишки, тигрята. Зайчик Снежок от волнения не мог не произнести ни слова. Но потом он сказал:

— Какое чудо! Никогда не видел ничего лучше!

Ёлочка тихо улыбалась. Зайчик топнул одной ножкой, потом второй. Но вдруг пританцовывающий Снежок увидел, что за дальними деревьями бегаёт волк. Зайчик задрожал от страха.

— Ёлочка, миленькая, спрячь меня! - попросил Снежок.

Новогодняя красавица протянула к нему свои пушистые веточки, и зайчик запрыгнул на ёлку.

Когда серый волк подбежал к ёлочке, никакого зайца и близко не было. И только новая новогодняя игрушка украшала одну из самых пушистых веток.

— Какая нарядная ёлка! Такая

ароматная! - бурчал волк и пока никто видел, тоже стал приплясывать. Глядя на то, как танцует волк, зайчик Снежок едва сдерживал смех. Но он понимал, что если он засмеётся, то волк сразу его обнаружит на ветке.

Вскоре волк убежал домой. Зайчик Снежок спрыгнул с ёлочки, обнял её и поблагодарил. А ёлочка пригласила его на Новый год. В новогодний праздник звери друг друга не трогают. Потому что этот праздник волшебный.

— Ура! — только и крикнул зайчик Снежок. Он побежал домой, чтобы пораньше лечь спать. Ведь скоро Новый год.

Пора спать и тебе, дружок. Спокойной ночи!

**Кабылдинов Алиаскар, 4 класс,  
ОШ Спутник г.Аксу  
Достыкского  
сельского округа**

## Как спасали Новый год

В канун Нового года у всех появляются заботы, особенно хлопотно деду Морозу и, если бы не волшебство и его чудные помощники, наверняка старый волшебник не справился бы. Эта история о том, что чудеса случаются, даже тогда, когда их и не ждешь.

В одной из предновогодних ночей, дедушка, возвращаясь, из утомительной поездки, задремал. Тихо скользили сани по ночному небу и только тяжёлое дыхание оленей нарушало ночную тишину.

Если Вы думаете, что небесные дороги ровные, то вы глубоко ошибаетесь. Вдруг полозья наехали на воздушную кочку, и уснувший путник вывалился в большой сугроб. Вмиг очнувшись, дед Мороз растерянно огляделся по сторонам, стояла оглушительная тишина, молодые ёлочки согнулись от тяжести навалившего снега, вокруг глубокие непроходимые сугробы, кругом только тёмный, зимний лес.

- И тут, мой дорогой читатель, можно представить всю сложность сложившейся ситуации. Волшебный посох остался в санях, там же мешок с подарками. Верные олени, не заметив перемен, умчались на сотню километров вперёд. Дед Мороз остался один в дремучем лесу, а вокруг ни души.

-Охо-хо! - тяжело вздохнул

Мороз и полез в карман за телефоном (да, мой дорогой друг, не удивляйся, в наше время даже волшебнику куда без сотового телефона, это видеозвонки внучке, брату Клаусу и электронные письма удобнее разбирать), но, как часто бывает, связь в лесу не ловит. Ждать помощи неоткуда, - подумал волшебник. Подобрал крепкую сосновую палку из лесного валежника, стал наш герой пробираться сквозь лесную чащу. Этот лес был хорошо ему знаком, здесь водилось много зверей и птиц, некоторые были его старыми друзьями. Михаил Потапович летом частенько угощал деда отборной ягодой и душистым мёдом, но сейчас он крепко спит в своей берлоге, а будить его совсем не хотелось, будет потом до весны шататься. А с серым волком и хитрой лисой лучше вообще не связываться, эти плутишки так голову заморочат, еще больше заблудишься, а выбираться из лесу надо поскорее.

- Новый год на носу - дел невпроворот, столько ребят ждут его подарки, а он тут в лесу застрял, - корил себя дедушка. Оставалась только одна надежда на косоногого, его следы были повсюду, так он намеренно запутывал хищников. Дед Морозу эта загадка была не почем, он с легкостью отыскал ночлег зайчишки под старой елью.

- Ну, дружок, выручай, заплатал я! -громко сказал волшебник. Косой моментально вскочил и дал деру...

- Постой, постой, дурунь! - расхохотался Мороз. Узнав его, рассмеялся и зайчонок, но ноги его по-прежнему еще тряслись.

Вкратце объяснил Дед свои приключения. Заяц быстро вывел своего спутника к избе лесника и распрощавшись, петляя, умчался в свой лес.

- Уххх! - вздохнул с легкостью Дед Мороз. Кажись, повезло, в маленьком окошечке горел свет. Тяжело ввалившись в избу, волшебник изрядно удивил внука лесника, который все каникулы пропадал у Дедушки в лесу. Ни одно городское увлечение, интернет и компьютер не могли его удержать. Знал мальчишку и волшебник, частенько наблюдая, как тот внимательно помогал леснику. Весной он рассаживал лес. Летом и осенью помогал в заготовке кормов. Зимой подкармливал запасами кабанов, оленей. Уважали Егора звери, незаметно указывая на грибную или ягодную полянку, потому что добро всегда отвечает добром. Вот и сейчас мальчишка от радости не знал, куда усадить Деда Мороза, и попутно объясняя, что лесник отправился по делам в лесхоз, там и остался ночевать. Особенный подарок был приго-

товлен для него Дедом Морозом, но он сейчас находился в волшебном мешке, который улетел вместе с санями. К великой радости у лесника, всегда имеется рация, по ней он связывался с другими лесниками, пожарными, родными. Быстро вышел на связь со своим штабом Дед Мороз. Оказывается, сразу, как олени вернулись с пустыми санями домой, внучка Снегурочка организовала поиски. Не успели наши герои допить чай с лесными травами, как в дверь негромко постучали. На пороге стояла радостная Снегурочка, поодаль, опустив головы, ковьярили снег олени (до сих пор чувствовали себя виноватыми). Погладил их дедушка и полез в сани, долго он что-то искал в своем мешке и наконец вручил сверток.

- Держи, Егорушка, это твой новогодний подарок! - сказал он мальчишке. - Спасибо, что помог спасти Новый год!

Вот так бывает, когда ты хорошо относишься к природе, ухаживаешь даже за самым маленьким палисадником во дворе, никогда не мусоришь и не разводишь в лесу костры, заботишься обо всех животных. Тогда и приходит чудо в твой дом, пусть даже если и оно нуждается в твоей помощи!

**Асембай Агиля, 1 класс,  
Школа-лицей № 16  
г.Павлодара**

Павлодар облысының қылқалам шеберлері  
Ертіс-Керекудің киелі жерлерін ақ қағаз бетіне керемет бейнеледі.



№№1-2

(332-333)

от 31 января  
2021 года

Адрес редакции:  
Республика  
Казахстан, 140000,  
г.Павлодар,  
ул. 1 Мая, 27,  
каб. № 222  
Телефон  
редакции:  
8 (7182) 32-85-12,  
tvoi\_mir@mail.ru

Учредитель:  
Общественная  
организация  
ОДНО

Гл. Редактор  
А. Аипова

Редакторы:  
А. Аипова  
Т. Суворова

Дизайнер:  
И.Ридзаускене

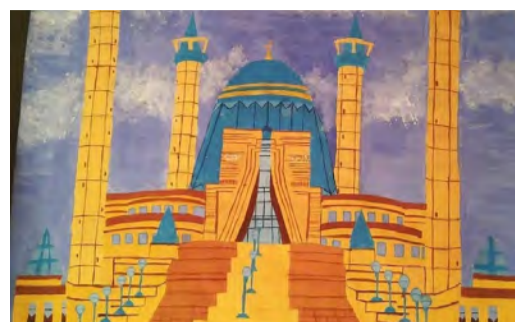
Периодичность  
выхода:  
1 раз в месяц

Выпускающий  
детский  
редактор:  
Бахтияр Даниялов

Территория распространения - Павлодарская область. Собственник и учредитель:  
ОО «Областная детско-юношеская организация Павлодарской области». Газета  
зарегистрирована в Министерстве культуры и информации Республики Казахстан.  
Регистрационное свидетельство о постановке на учет средств массовой инфор-  
мации №7917-Гот12.12.2006 г.



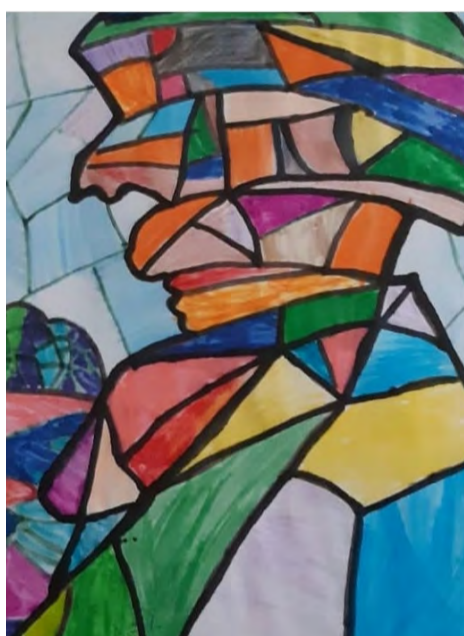
РООТ Захар,  
Железин №1 ЖОББМ



Бияш Дильназ,  
Ақсу қаласы



Берікбай Гимран,  
Баянауыл № 2 ЖОББМ



Баянбек Даяна,  
Баянауыл №2 ЖОББМ



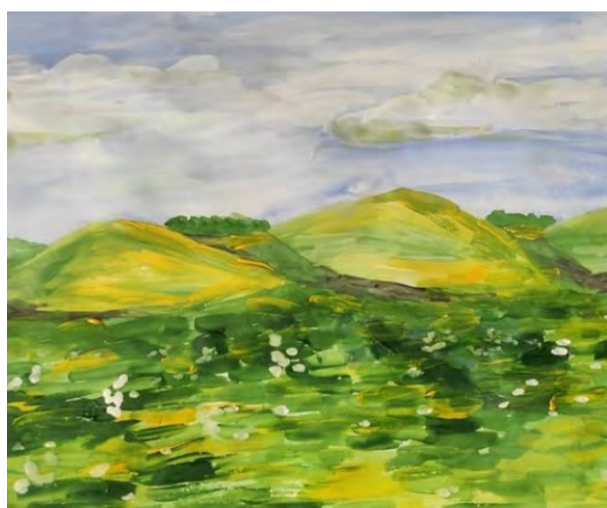
Аханова Асима,  
Екібастұз қ, № 2 ЖОББМ



Жарылғасын Батырбек,  
Май ауданы



Абикеев Расул,  
Баянауыл ауданы



Мищенко Святослав,  
Железин № 1



Жолдасбек Айсана,  
Павлодар қ, М.Әуезов ЖОББМ



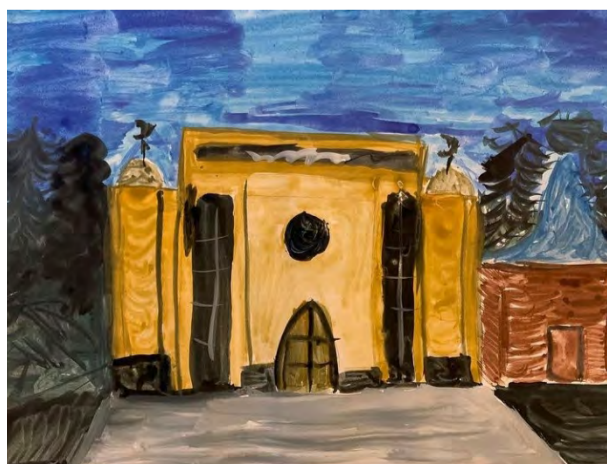
Ерлан Ильяс,  
№9 ЖОББМГ



Еркінбай Ясмин,  
Павлодар қаласы



Еркінбай Ясмин,  
Павлодар қаласы, М.Әуезов мектебі



Исак Ильяс,  
Павлодар қ, №7 мектеп-интернаты



Данкина Айнара,  
Екібастұз қаласы № 2 ЖОББМ